Akbaba

— Güzellik müsabakasına niye girmedin sen?...
— Teessüf ederim... Ben o kadar çirkin miyim?...

T. C.

Ziraat Bankası

Tasarruf Hesâpları

1953 ikramiyeleri yekûnu

1.000.000 Lira

15 EV, 4 TRAKTÖR

ve dolgun para ikramiyeleri.

İkramiye kazanmıyan yerler için ayrı keşideler.

Fazla tafsilât için 444 Şube ve Ajansımız emrinizdedir.

BÜTÜN AĞRILARA KARŞI

KİNİNLİ GRİPİN

4 SAAT ARA İLE GÜNDE 3 ADET ALINABİLİR

Yüzünüz çamaşır değildir.

beyaz sabun yerine kremli

PURO

KULLANINIZ

PURO

GÜZELLİK VE CAZİBENİZİ ARTTIRIR

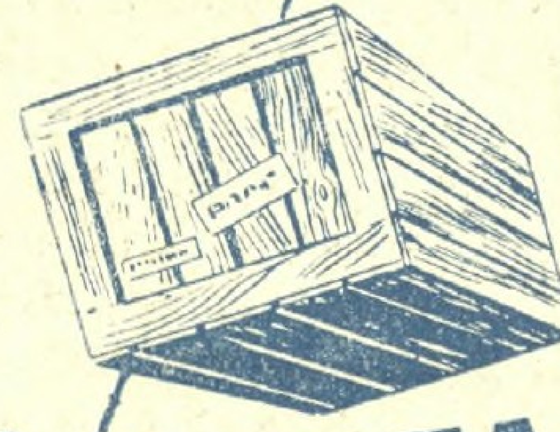

PURO

100 de 100 saftır

GÖNDERDİĞİNİZ MALI

SİGORTA

EDİNİZ

TURAL

öksürüğü keser!

Sahibi ve Başyazarı :
YUSUF ZİYA ORTAÇ

Daimî Yazarları:
★ Orhan Seyfi Orhon, Peyami Safa, Faruk Nafiz Çamlıbel, Reşat Nuri Güntekin, Server Bedi, Hamdi Varoğlu, Zahir Güvemli, Bülent Oran, Nurünnisa Ersan...

Daimî Karikatüristleri:
★ Togo, Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Şevki, Nehar, Altan, Şadi Dinççağ, Cemil, Sinan, Selma Emiroğlu, Fuat Yılmaz, Metin Gökçe...

Teknik Sekreter :
İlhan Selçuk

★

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Ahmet Keçer

★

Abone şartları:
Yıllığı 25 lira, altı aylığı 12,50 lira, üç aylığı 650 krş.

Yabancı memleketlere : Yıllığı 50 lira, altı aylığı 25 lira, üç aylığı 1250 kuruş.

Sayısı: 50 kuruş

Adres:

Akbaba Gazetesi
Nuruosmaniye Cad. No: 57
İSTANBUL

[Adres değiştirmek, bir lira ücrete tâbidir.]

[Gönderilen yazılar, resimler, basılsın, basılmasın, iade edilmez.]

Basıldığı yer: ŞAKA Matbaası

Telefon

21811

Türkiye **İŞ** Bankası

1

MİLYON LİRALIK PLANIN

25 AĞUSTOS 1953

KEŞİDESİ

4

BAHÇELİ EV

ÇEŞİTLİ PARA İKRAMİYELERİ

Akbaba

Sayı: 68 — Cilt: 3 — 2 TEMMUZ 1953 ★ Perşembe günleri çıkar, Siyasi Mizah gazetesi ★ Sahibi: Yusuf Ziya ORTAÇ

S. 68, C. 3, 2 Temmuz 1953

İki ses

Geçen hafta, Ankaranın büyük caddelerinde gençler gördüm: Gözlerimin hiç tanımadığı, iyi yüzlü, ışık bakışlı gençler. Yakalarında altı oklu rozetleriyle, dörder, beşer kişilik topluluklar halinde dolaşıyorlardı. Bunlar, C. H. P. Kurultayına gelmiş delegelerdi... Hayır, onların en mühim vasfı, 14 Mayıs zaferinden sonraki muhalifler oluşudur!

Demek, üç yıl içinde, yeni bir Halk Partisi nesli yetişmiş, Dünün, bütün sevaplarından ve günahlarından uzak bir nesil... Bu, iktidarda olmayan bir parti için ne övünülecek şey!

Son günlerin takma dişli, hacı yağı kokulu ihtirasları karşısında, keyifli keyifli güldüm:

— Bu gençler, Günaltay'ın lâpçın izlerinde yürümez!

Aralarında, tek tük de olsa, eski gemi arslanları yok değil: Bütün politika hayatlarınca daima çoğunluğun bahçesinden böğürmeğe alışmış bir kaç mebus emeklisi de gözümüze, ilişti. Ama, cakaları, bostan korkuluklarına giydirilmiş param parça esvaplar gibi üstlerinden dökülüyordu artık!

Değişen sade Halk partisinin bu umumî çehresi mi?. Ya sayın İnönü?.. Kim der ki, 1950 de, Ankara radyosundan işittiğimiz o diş gıcırtısı, 1953 kurultayında konuşan bu muhterem ağızdan çıkmıştır?.

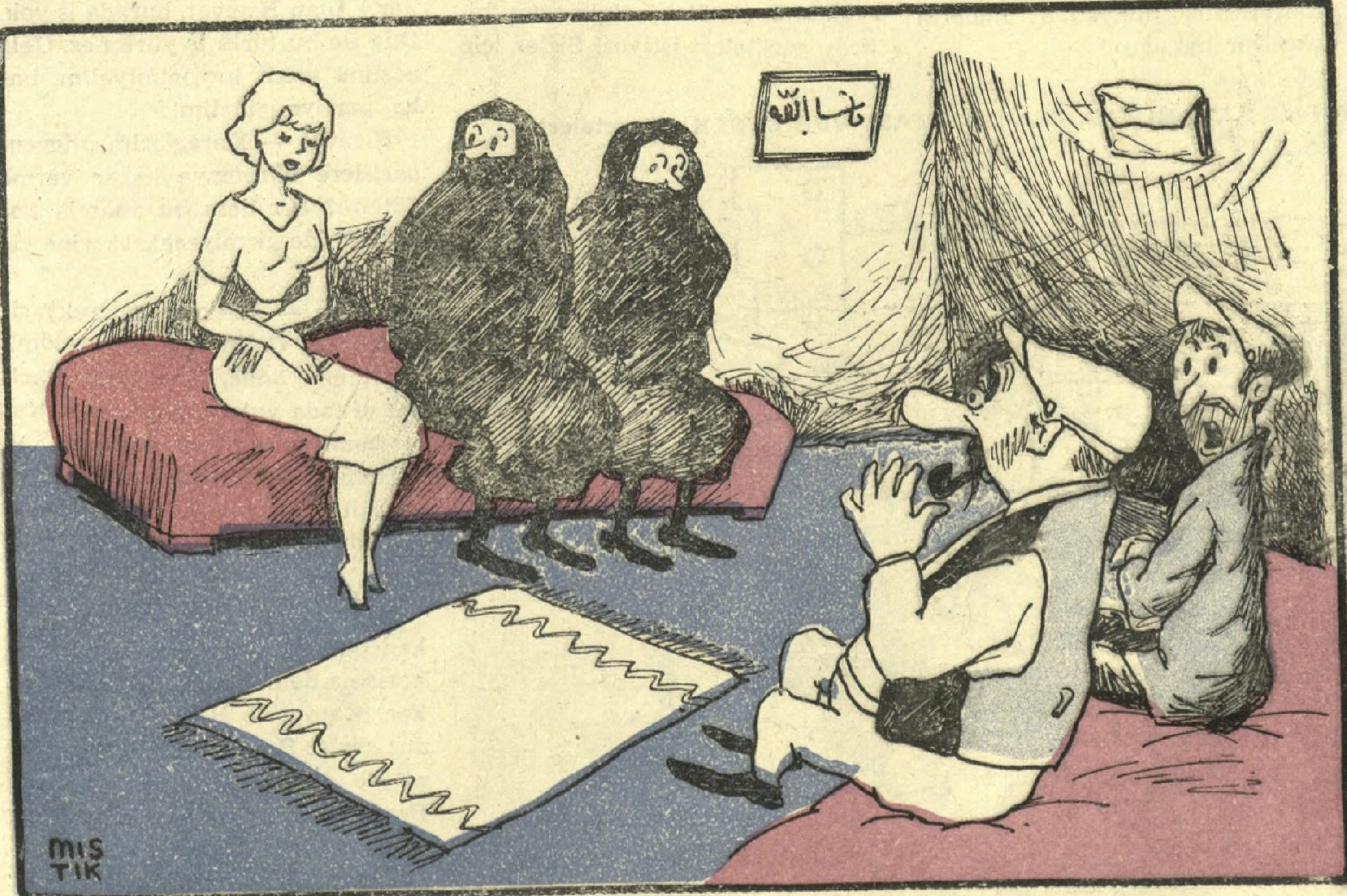
C. H. P. kurultayında, bir muhalefet lideri değil, bir millet babası konuştu ve onun sesine, Çanakkaleden, iktidarın sesi, bir aks-i sada kadar güzel ve tatlı cevap verdi.

Türk vatanını, kardeş boğuşmasiyle Kâşanî topraklarına çevirmek istiyenlere sözümüz yok. Bırakınız, düştükleri çukurda debelenedursunlar... Onlar, kiminle sınır komşusu olduğumuzdan bile habersiz harita cahilleridir!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Rusya — Sulh istiyorum baylar!

— Kusura bakma ağa, o biraz görgüsüzdür, İstanbuldan yeni geldi!..

Son ümit

Bir genç fıkracı, Dünya gazetesindeki sütununda, meşhur «Rüyam kotrası» ile memleket dışına tüyen Haşim Mardin'den bahsederken : «A çocuk, madem kaçacaktın, bazı meşhur zevatı Marmara safasına çıkardığın zaman bu işi yapsaydın ya!..» diyor.

O «bazı meşhur zevat» tan biri, fıkrayı okuyunca şu cevabı verdi:

— Yazıık!.. Demek 954 seçimlerini kazanmak için bir tek ümitleri kaldı: Bizim memleket dışına kaçırılmamız!

263

KARAGÖZ

Yazan : AKBABACI

ON BEŞİNCİ FASIL

(Karagözle Hacivat Millî Kalkınma Partisi merkezine giderler. Kapıyı, orta yaşlı, başörtülü bir hanım açar.)

Hacivat — Nuri Demirağ'ı görmek istiyoruz. Meşgul mu acaba?

Hanım — Ayol, koskoca Millî Kalkınma Partisi reisi bu! Meşgul olmaz olur mu, tabiî meşgul!

Hacivat — Ne yapıyor?

Hanım — Bak, orasını söyliyemem! Yemin verdirdi, sonra çarpılırım! (Yavaşça) Hem de bizim partimizin sırrı bu! Öğrenirlerse onlar da yapar, seçimleri biz kazanacağımıza onlar kazanır!

Hacivat — Hanım abla!..

Hanım — Sus bakayım! Senin neye ablan oluyormuşum, koca pinpon!

Karagöz — Lâkırdı etmesini bilmiyorsun, Hacivat! Sen şöyle çekil bir yana. Hanım kızım!

Hanım — Lebbeyk civanım!

Karagöz — Nuri Demirağ'ın bu meşguliyeti çok uzun sürer mi?

Hanım — Yok, sürmez. Okuyuşuna göre! Ay, ağzımdan kaçırıyordum!

Karagöz — Ağzından ne kaçırdın, anlamadım ki!

Hanım — Daha ne kaçırayım: Okuyuşuna göre dedim ya! .

Karagöz — Ha, demek bir şey okuyor. (Hanım, evet makamında başını sallar.) Meşguliyeti bu. öyleyse!

Hanım — Nereden bildin?. Öyle yüzüme bakıp kalbimdekini okumaya çalışma! Kefareti boynuma olsun, dersen, güzel hatırın için söylerim!

Karagöz — Ulan Hacivat, dersem çarpılır mıyım acaba?

Hacivat — Bir şeycik olmazsın! Zaten, felek çarpacağı kadar çarpmış!

Karagöz — Kefareti boynuma olsun öyleyse!

Hanım — Şey... Sakın kimseye söyleme, emi?

Karagöz — Söylemem!

Hanım — Şey... Yukarıda odasında... Bir eski şeyhe danışmış... Nurettin Artam mı, nedir, işte ona! Eşref saatmış... Âyetülkürsi, üç Yâsin, bir de aşır okuyor!

Karagöz — Hafız mı olacak, ne okuyor bunları?

Hanım — Canım, eşref saatmış, dedim ya... Her gün bu saatte bunları okursa bizim parti kazanacakmış! Anlamadın mı?

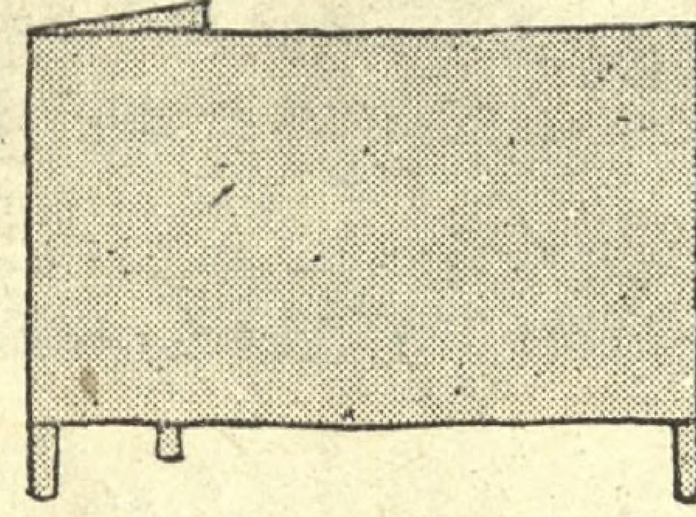
Karagöz — Anladım! Eyvah Hacivat, işimiz duaya kaldıysa yâhey! Gel, hayırlısiyle buradan sıvışalım!

Hacivat — Olmaz, Karagöz, bir defa karar verdik!

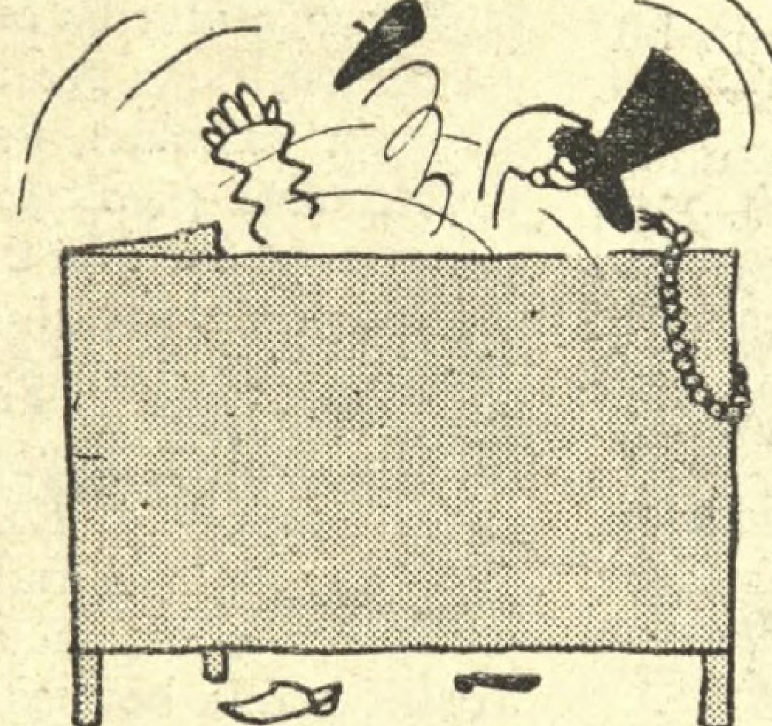
Hanım — Sen duaya inanmıyor musun, yoksa?

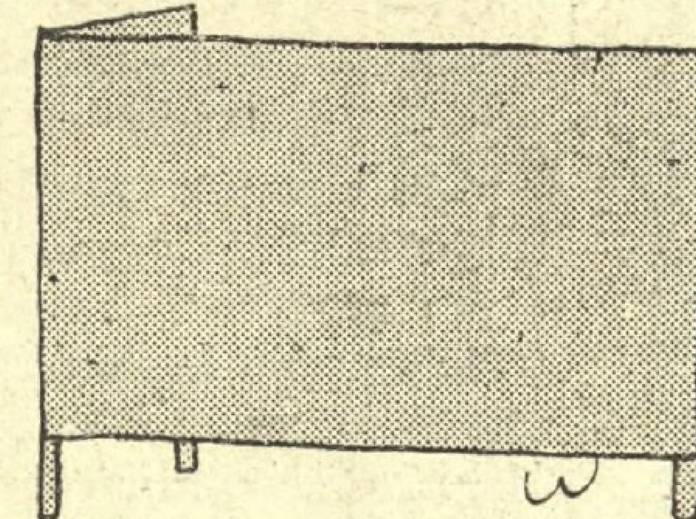
Karagöz — İnanıyorum ama, bu iş duanın yeri degil!

Hanım — Ayol, geçen seçimleri Demokratlar mevlitler okuttular, kurbanlar kestiler de öyle kazandılar. Senin dünyadan haberin yok! Dur bakayım!

POLİTİKA!..

Demirağ — (Yukardan seslenerek) Fatma hanım! Fatma hanım! Gazeteleri getir!

Hanım — Hah, okumasını bitirdi, gazeteleri istiyor! Sizler için kimler diyeyim!

Karagöz — Partinize girmek istiyen iki kişi dersin. (Hanım çıkar.) Ulan Hacivat, burada iş yok. Dua ile bu türlü iş yürümez. Gel, boşuna vakit kaybetmiyelim, başka partiye gidelim!

Hicavat — Karagözüm, mevcut partilere uğramaya karar vermedik mi? Bir defa bu adamla konuşalım da girmiyeceksek yine girmeyiz!

Hanım — (Tekrar gelerek) sizi istiyor. Gelin, sizi götüreyim!

(Hanım önde, Karagözle Hacivat arkada yukarıya çıkarlar, Nuri Demirağ'ın odasına girerler.)

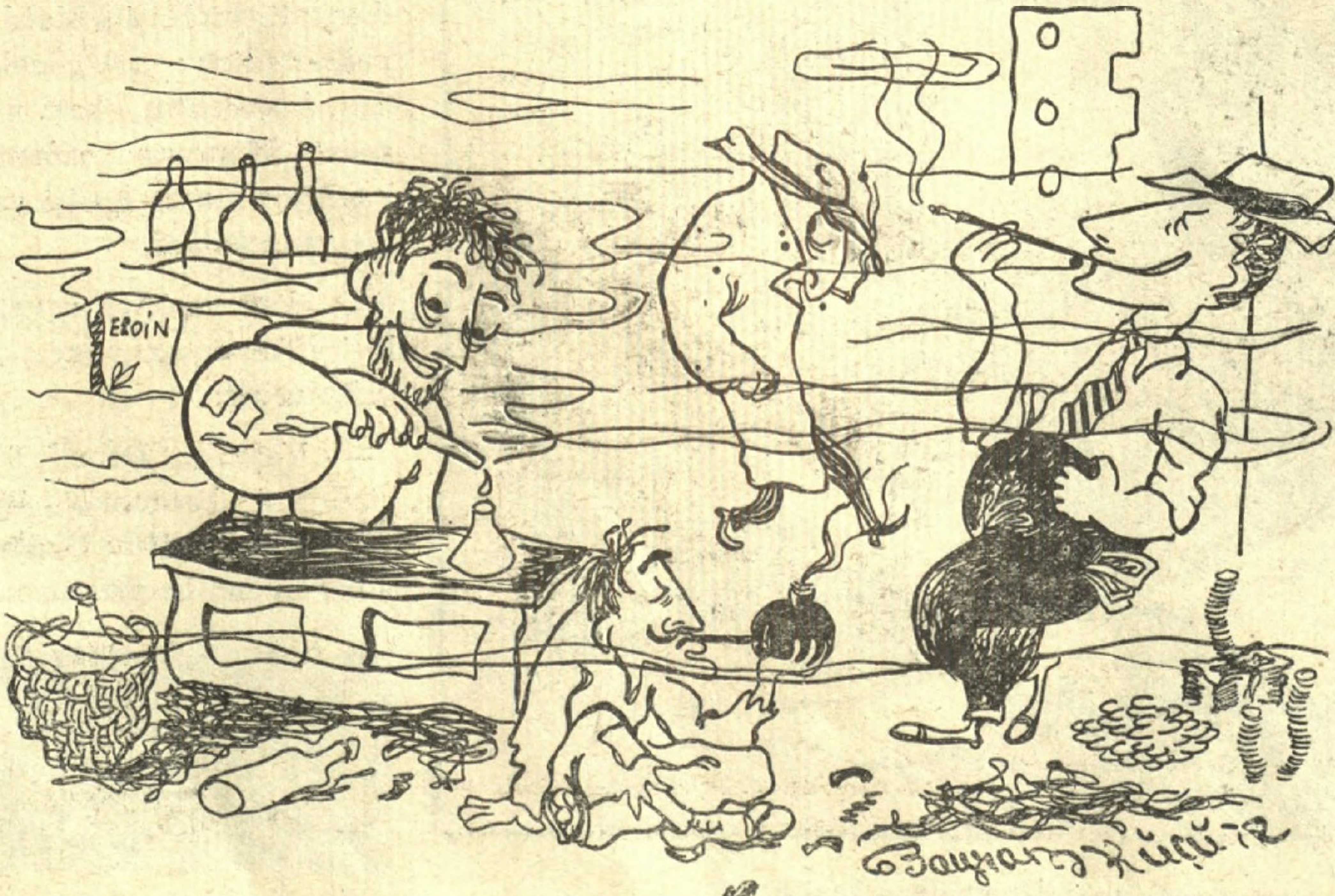
Hanım — İşte getirdim. (Karagözü göstererek) bu anlayışlı bir adama benziyor ama, öbüründe iş yok!

Demirğ — Fatma hanım, sana kaç defa benim liderlik işlerime karışma demedim mi? (Hanım çıkar, Karagözle Hacivada) Oturunuz şöyle! Hoş geldiniz! (Her ikisine de dikkatli dikkatli bakar.) Benim sizinle bir tanışıklığım var ama, nerden? Durun bakayım!

Karagöz — Kendimizi tanıtalım: Ben...

Demirağ — (Sözünü keserek) yok, siz tanıtmayın, kim olduğu-

UYUŞTURUCU ZEHİR YAPAN VE SATANLARA ÖLÜM CEZASI VERİLECEK (Gazeteler)

Yaşayan ölüler!..

Takvimden Yapraklar:

BAYRAMDA

Bayramda bizim mahalle Teksas,
Her yaşta çocuklar işte boy boy!
Başlarda geniş kenarlı şapka
Bellerde tabanca... hepsi kovboy!

Orhan Seyfi ORHON

nuzu ben bulayım! Bir parti liderinde aranan başlıca meziyetlerden biri de ferasettir. Başınızı biraz sağa çevirin!. Hıı!... Sola çevirin! Hıı!.. Siz Dumbullu İsmaille Hazım mısınız?

Karagöz — Hazım, sizlere ömür! Değiliz!

Demirağ — Allah Allah! Işık mı ters geliyor yoksa! (Perdeyi açar.) Hele bir daha: Başınızı sağa çevirin!.. Hıı!. Sola çevirin! Hıı!... (**Hacivada**) Muammer Karaca mı?

Hacivat — Değil!

Demirağ — (**Karagöze**) Burhan Felek mi?

Karagöz — Değil!

Demirağ — Tuhaf şey, bu sabah ters tarafımdan kalkmışım demek! Benim sizi çok görmüşlüğüm var!

Karagöz — Doğru, çok görmüşünüzdür!

Demirağ — Sözünüzü, sohbetinizi de çok dinlemişliğim var!

Karagöz — Doğru, dinlemişsinizdir!

Demirağ — Bu kadarını bildim ya, alt tarafını da siz söyleyin!

Karagöz — Ben Karagözüm, bu da arkadaşım Hacivat!

Demirağ — Tamam, tamam, dilimin ucundaydı. Neye söylemedim, biliyor musunuz?

Karagöz — Yok, nereden bilelim?

Demirağ — Basiret ve ihtiyattan! Bir parti liderinde aranan başlıca vasıflardan biri de basiret ve ihtiyattır. Bizim partimiz programındaki basiret ve ihtiyat yüzünden şimdiye kadar bir tek mebus çıkarmadı. İktidara gelmeğe kalkmadı. Bu sefer inşallah sıra bizim!

Karagöz — İnşallah!

Demirağ — Elbirliğiyle tabiî.

Karagöz — El birliğiyle!

Demirağ — Karagöz Çelebi. Partimizin programını size iki kelime ile hulâsa edivereyim: Hüsnüahlâk! İşte bizim parti programı bu! Bizim partimizde: Ben ekseriyeti kazanayım, sen kazanma, ben iktidara geleyim sen gelme, yok! Anlıyor musunuz? Parti programımızın yüksekliğini!.

Karagöz — Anlıyorum ama, nasıl olacak, ona pek aklım ermiyor!

Demirağ — Yani biz iktidara gelince mi? Kolayı var. İktidara gelince, öbür partilere soracağız: Arkadaşlar, sizin en çok hangi vekâlette gözünüz var? Şu vekâlette! Al, o senin! Senin? Şu vekâlette! Al, o da senin! Çünkü böyle yapmayı hüsnüahlâk emrediyor!

Hacivat — Peki, ya biri Başvekâlette derse!

Demirağ — Onun da kolayı var. Başvekâlet yardımcılığından birini veriveririz. İktidara gelirsek, yapacağımız iki büyük iş var: Şarkla garbı birleştirmek, bir! Dinî turizmi tesis etmek iki!

Karagöz — Aman Hacivat, bu parti programı çok yüksek! Bizim buna aklımız ermez. Vazgeçelim!

Hacivat — Sabret, anlatsın bakalım!

Demirağ — Şarkla garbi birleştirdik mi medeniyet farkı aradan kalkacak! Dinî turizmi tesis ettik mi, fakirlikten kurtulacağız

Karagöz — Bunlar güzel ama, bizim bu kadar büyük işlere aklımız ermez!

Demirağ — Durun, benim siyasî deham burada! Liderliğimin asıl sebebi bu! Bu işleri kolaylaştırmak! Şimdi söyleyince parmaklarınız ağzınızda kalacak! Sarayburnundan Üsküdara bir asma köprü kuracağız. Alın size işte, şarkla garp birleşti! Avrupadan her istiyen tıpış tıpış yürüyerek Asyaya, geçebilecek. Asyadan her istiyen Avrupaya! Aradaki ayrılık kalktı mı?

Karagöz — Kalktı! Peki öbürü ne?

Demirağ — Dinî turizm mi? Ah, Karagöz Çelebi, içimdeki yaraya dokundun! Bunu, bugün devlet adamlarına bir türlü anlatamıyorum!

Karagöz — Öyleyse zahmet etme, biz de anlıyamayız!

Demirağ — Anlarsınız, ben size anlatırım, hem de öyle bir anlatırım ki, daha da var mı, dersiniz!

Karagöz — Hacivat, iş tehdide bindi. Gel, şuradan güzellikle çıkıp gidelim!

Hacivat — Dinle bakalım, Karagöz! —

Demirağ — Bana, adla sanla Millî Kalkınma Partisi lideri Nuri Demirağ demişler!

Karagöz — Eyvah, gitgide arttırıyor!

Demirağ — Başkalarının elinden gelmeyen işleri yapmadıktan sonra neye Demirağ adını taşıyayım? Dinle, Karagöz Çelebi, bizim memleketimizin asıl serveti, ne toprağı, ne madeni, ne havası, ne suyudur?

Karagöz — Nedir öyleyse?

Demirağ — Koynundaki dinî ve tarihi hazinelerdir! Bizde neler yok, neler! Nuhun gemisi de bizde! Gözlerimizi dört açalım, Amerikalılar bunu elimizden almaya çalışıyor! Hazreti Meryemin mezarı bizde! Ashabı Kehf'in mağarası bizde! Harzreti Alinin zülfıkarı bizde! Sancak-ı şerif bizde! Bunları meydana koyup müslümanları ziyarete çağırdık mı servete gark oluruz. Hem de bu müslüman turistler, Amerikalılar gibi Avrupalılar gibi yol istemez, otel istemez, rahat istemez. Yürüye yürüye gelir, hanlarda, sokaklar da yatar, nesi var, nesi yoksa, memlekete bırakır gider. İşte anlatamadığım bu! İnşallah iktidara gelince bu işi ben yapayım da görsünler!

Karagöz — İnşallah!

Demirağ — Hamdolsun, çok bir şey kalmadı. Sizi ilkbaharda Çırpıcı çayırındaki büyük kongremize delege tayin ettim.

Karagöz — Çırpıcı çayırındaki konğreye mi?

Demirağ — Evet, kuzu dolması yemeğe! Bizim kongrede kavga döğüş yok. Gülüp oynamak, yiyip içmek var. Kuzu dolması ziyafeti bizden, yemesi sizden!

Karagöz — Ne güzel parti yahu!

Demirağ — (**Aşağıya seslenerek**) Fatma hanım, Fatma hanım! (**Fatma hanım gelir.**) Beyleri, ayda birer lira aidatla partimize âza kaydet. İlkbahardaki umumî konğremize, aidatlarını toptan verip gelecek, kuzu ziyafetine iştirak edecekler! Haydi bakalım güle güle! (**Fatma hanım, Karagöz, Hacivat beraber çıkarlar.**)

Karagöz — Hacivat, bu kuzu dolması bize pahalıya oturacak galiba!

Hacivat — Öyle görünüyor!

Karagöz — Peki, şimdi nereye?

Hacivat — Halk Partisine!

— On beşinci faslın sonu —

AKBABACI

TEHDİTLE İŞ İSTİYENLER ÇOĞALDI **(Gazeteler)**

Müdürden iş istemeğe giden bir vatandaş!..

265

Seçim Gecesi

★ Ne tuhaf, mebus seçimi güneş battıktan sonra olmaz. Güzel seçimi ise tam aksine, güneş batmadan olmuyor... Neden acaba?.. Kadın denen cins-i lâtif ile karanlık arasında gizli bir münasebet mi var?

Spor ve Sergi Sarayında, Akbaba neler gördü,, neler işitti, hattâ neler söyledi?.

Bir kaç tanesini nakledelim:

★ Beyaz keten esvabının sol yakasına kocaman hakem rozetini iliştirmiş esmer bir zat, rahat kahkahalar atarak güzellere bakıyor.

— Kim bu?.

Refik Halit Karay cevap veriyor:

— Tanımadın mı?.. Ali Naci Karacan...

Öteki sesini iyice hafifleterek soruyor:

— O göğsündeki ne?.. Şîr-i hurşit nişanı mı?.

★ Bir güzel geçiyor. Soyadı Uryanî.. Sıcaktan, hararetten bunalan Ulunay yemini basıyor:

— Vallâhi reyimi buna vereceğim ben.. Uryanî... Oooh, buzlu hoşafı ne nefîs olur!..

★ Güzeller geçerken bir hakem rica ediyor:

— Bir dakika durur musunuz?..

Fakat, önde yürüyen tazeyi elinden tutan abus suratlı biri, cinsiyyeti şüpheli, kıskanç bir sesle bağırıyor:

— Yürüyün bakayım!..

Hakemler, hayretle birbirlerine soruyorlar:

— Kim bu?

— Gözleri caneriği, dudakları Yarımca kirazı, yanakları Bursa şeftalisi...
— Kocası da halis yaban armudu!..

YAZISIZ!..

Akbaba cevap veriyor:

— Galiba Kızlarağası olacak!..

★ Osman Nebioğlu her güzele ayni suali soruyordu:

— Hangi mektepte okudunuz?.

— Hangi dilleri biliyorsunuz?.

— Hangi fakülteye devam ediyorsunuz?

Gülbün Dağdeviren geçerken, Refî' Cevat seslendi:

— Kızım, beyefendi Millî Eğitim müfettişidir, sakın tahsil derecenì bildirmeden geçme!..

★ Geçen yılın Avrupa güzeli Günseli, sarı tuvaleti içinde hakikaten günseliydi... Yanındaki zarif ve erkek yapılı kocasına sordu:

— Sen kimi beğendin?..

Delikanlı tatlı bir tebessümle karısının gözlerine uzun uzun baktı.

Sabık kraliçemiz istediği cevabı almıştı!

★ Güzelleri elinden tutup, bu bahtiyar gecenin bütün neşesini kaçıran donuk bir suratla dolaştıran Kızlarağası geçiyordu yine.. Sordular:

— Kimdir bu?..

— Vallâhi, tuhaf bir soyadı var: Basat mı?. Puset mi?.. Besut mu?..

— Haaa, anladım, anladım: Basit olacak!..

ÇİMDİK

BİLMİYORDUM

Genç bir delikanlı, yaşlıca bir kadına âşık olmuştu. Mahçup mu mahçuptu. Nihayet bir biçimine getirip fikrini bildirdi:

— Ne olur bir gece sizinle bir yere gitsek de...

Kadın müstehzi bir sesle onun sözünü kesti:

— Çocuklarla bir yere gitmek âdetim değildir...

— Ya... affedersiniz, çocuklarınız olduğunu bilmiyordum.

Şakalar

YAZISIZ!..

FINDIKÇILAR

Bay midesine pek düşkündür. Meyva, kuru yemiş, şeker... Ne olursa olsun durmadan yer. Geçenlerde Bahçekapıda hanlardan birinin önünde traş bıçağı, tarak satan bir adama sordu:

— Yahu buralarda bir fındıkçı, vardı, ne oldu?

Satıcı sırıttı:

— Evlendi efendim!.

— E.. Evlendi ise ticaretten vaz mı geçti?...

— Ne ticareti efendim?

— Fındık satmaktan yani!.

— Ha.. .Siz kimi soruyorsunuz?

— Canım burada kavrulmuş fındık, fıstık satan bir adam vardı.

Adam özür diledi:

— Affedersiniz bayım, ben yanlış anladım. Bitişik tuhafiyecinin bir tezgâhtarı vardı. Raşel, onu soruyorsunuz zannettim. Sizin fındıkçı hasta imiş, bir haftadır gelmiyor!...

O

KÜÇÜK - BÜYÜK

Yıldız dört, Leylâ on dört yaşında. Eve genç bir misafir geldi. Kâmran bey. Misafir küçük kızı yanına çağırıyor, afacan vahşi, gelmiyor.

— Gel, bak sana neler vereceğim.

— Gelmem!.

— Bana bir öpücük vermez misin?.

— Vermem!.

— Peki ben şimdi kimi öpeyim?.

— Kimi öpersen öp!.

— Ablanı mı öpeyim, yoksa seni mi?..

Leylâ, mahçup, başını önüne eğerek söze karışıyor:

— İsterseniz beni öpünüz. O daha küçük, öpücükten anlamaz!.

SEBEP NE?

Avukat Rasim Cenani, arkadaşiyle konuşuyordu. Arkadaşı, yeni sevgilisinden bahsetmekteydi.

— Görsen Rasimciğim, diyordu, beni öyle bir çılgın gibi bir aşkla seviyor, öyle seviyor ki...

Rasim Cenani güldü:

— Tabii sever birader, seni neden istisna etsin yani..

O

PAY

Evleneceklerdi. Kız:

— İki evin varsa biri benim olacak, iki otomobilin varsa biri benim, iki yatağın varsa...

O zamana kadar her şeyi iki diyen genç, bu sefer kızı durdurdu:

— Yok, bu olmaz işte, dedi, çünkü, hem iki yatağım var hem de...

OH OLSUN!

Sofrada, bay yemeğe çatalı sokar sokmaz yerinden fırladı. Karısına:

— Yine yemekte bir saç!

Diye bağırdı. Bayan gerdan kırarak cevap verdi:

— Oh olsun! Saçlarımı frize yaptırmaz mısın?!.

O

GELECEK ZAMAN

Mithat Sadullah Sanders,bir kız mektebinin imtihanlarında bulunuyordu. Çocuklardan birine sordu:

— Yavrum, söyle bakayım bana, sevmek fiilinin gelecek zamanı nedir?

Çocuk nefes almadan söylemeğe başladı:

— Boşanacağım, boşanacaksın, boşanacak...

AKIL EDEMEMİŞ

Yazıhaneye girdi. Şapkasını, bastonunu astı. Geldi, patronun karşısına oturdu.

— Merhaba!

— Merhaba!

— Bugün tuhaf bir şey oldu.

— Hayrola!

— Köprübaşında bir adama rastladım. Tıpkı, ama tıpkı sen!. İkiz olsanız bu kadar birbirinize benzemezsiniz!.

Beriki telâşla sordu:

— Sakın altı aydır ödemediğin kırk lira borcunu ona vermiş olmayasın?!.

Adam bir an düşündü, dizini döğüp başını salladı:

— Tuh be!.. Ben bunu akıl edemedim işte!. Keşki ödeseydim!

Miyop — Oooo... Maşallah, ben görmiyeli küçükler büyümüş!..

Hikaye:

Yağma Hasanın Böreği

Asiye Taşdemir, gençlikten olgunluk çağına girmiş bulunuyordu. Güzel güzel olmasına. Hem de pek alımlıydı. Kocası da aslanlar gibi bir adamdı, ama, kimine göre gemi aslanı... Bu tabirin ne demek olduğunu şimdiki nesilller hatırlamaz. Yelkenli gemiler devrinden kalma bir lâftır. O zamanlar, gemilerin burnunda, uzayan direğin altına konulmuş büyük ağaçtan hey keller vardı, insan başı, aslan başı... Cinsiyeti belli olmıyan bu süslere genel olarak gemi aslanı derlerdi. Fazla bilgi için üstad Ercümend Ekrem'in bu isimdeki romanına müracaat... Biz gelelim hikâyemize...

Cemil Taşdemir de işte öyle safi gösterişten ibaret bir zatı muhteremdi: Sâhiden muhteremdi. İyi kalbliydi de gayet. Karıncanın incinmesine dayanamazdı. Yalnız, gönlü henüz tazeliğini muhafaza ettiği için, güzellerden göz alamazdı. Karı koca, bir de hizmetçileri Şeyma, gayet mesut bir ömür sürüyorlardı. Nişantaşındaki apartmanda arasıra toplantılar tertip ederler, eşi dostu davet edip eğlenirlerdi. Yalnız, gayet hoş bir kız olan Şeyma'nın, bu toplantılarda biraz fazla açılıp saçılmasını hoş görmezlerdi. Bu zamanın hizmetçi buhranı karşısında, bu asîl isimli kıza biraz evlât muamelesi yapıyorlardı.

Heyhat ki, evlâtları olmıyan bu mesut ailenin kendisine evlât muamelesi yaptığı Şeyma, zemane kızlarından çoğu için ehemmiyetini kaybetmiş bir hâdisenin kahramanı olmakta gecikmedi. Lâkin yıllarca yanların da kaldığı için, bilhassa Asiye Taşdemir'in terbiyesinde büyümüş olması, zarafetin her türlüsünden kendisini nasipli kılmıştı. Bu arada utanma da vardı.

Bir gün hanımın karşısına dikildi. Ezile büzüle izin istedi:

— Artık imkânı yok yanınızda kalamam... Yüzünüze bakacak halim yok...

Asiye'yle Cemil, kara kara düşünmeye başladılar. Kızı bir iyi sıkıştırdılar. Daha doğrusu, Cemil bunu çok isterdi ama, Asiye yalnız başına sıkıştırdı. İş anlaşıldı. Toplantıların başlıca davetlilerinden biri, ki geçen ay otomobiliyle boğazdan denize uçmuş ve kurtarılamamıştı, Şeyma'ya fazlaca iltifat ettiğinden zavallı gözü açılmadık sığırcık yavrusu o çapkın bekârın vaitlerine aldanmış... Cemil, sağ olsa ne yapacağını bilirdi ama, ne yapsın şimdi? Çocuğun babası dünyadan el etek çekmiş. Kız giderse hizmetçi bulmalarına hemen hemen imkân yok.., Düşündüler, taşındılar, nihayet münasip bir hal çaresi buldular. Kızı, Kadıköyüne, Asiye'nin teyzesinin yanına gönderecekler, orada doğuracak, sonra bir sütnine tutarak çocuğu kendilerine evlât edeceklerdi. Şeyma bunu sevinçle kabul etti.

Aradan zaman geçti. Herşey tabii haline avdet etti. Muhitte en küçük bir dedikodu bile olmadı. Şeyma'nın bir müddet için kayboluşunu memleketine gitmesiyle izah ettiler, oldu, bitti.

Gelgelelim, oldu bitti sözü pek yerinde değil burada. Çünkü asıl işler bundan sonra başladı. Kız bir kere rahata alıştı, sevdanın tadını tattı ya... Artık kapı çalındıkça koridorda uzayan gecikmeler mi istersiniz, kasaba gidiyorum deyip iki saat kayboluşlar mı... Cemil'le karısı baktılar ki iş olacak gibi değil, Şeyma'ya bir nasihat geçmeğe, bunun için de kızın en münasip zamanını kollamağa başladılar.

Bu bekledikleri fırsat az sonra kendiliğinden çıktı, lâkin hiç beklemedikleri şekilde. Şeyma, bir gün karşılarına dikildi. Hık mık etmeğe başladı. Fazla üsteleyince düşüp bayıldı. Bu sefer kat'i olarak ayrılmak istiyordu. Çünkü yine gebeydi. Hem de köşedeki manavdan...

Uzatmıyalım, karı koca fazla uzun bir münakaşadan sonra bu sefer de ikinci bir evlât sahibi olmağı göze aldılar. Hizmetçi hatırı, ne yaparsınız? Ve neticede, Şeyma, manavdan turp gibi bir oğlan peydahladı. Ayni memlekete izinle gitmeler, ayni evlâtlık muameleleri...

Bu sefer kız uslanmışa benziyordu. Civardaki esnaf kapının eşiğini aşındırmaz oldu. Bir müddet taraflar rahat nefes aldılar. Arasıra Asiye:

— Bu kız herhalde esnafla mütareke yaptı, dinleniyor olmalı...

Dedikçe Cemil'in yüreğine bir eziklik gelirdi. Şeyma'da da adamakıllı bir gelişme vardı. Kalçaları dolmuş, göğsü fena halde sivrilmişti. Buna canlar nasıl da yansın?

Netekim, üç ay sonra, kıza can dayanmıyacağı yine kendi ifadesinden anlaşıldı. Asiye'nin karşısına dikilip de:

— Hanımefendi, bu sefer ne yapsanız durmam...

Deyince kadıncağız neye uğradığını anlayamadı. Mürüvvet, insanlığın son perdesine yükselerek :

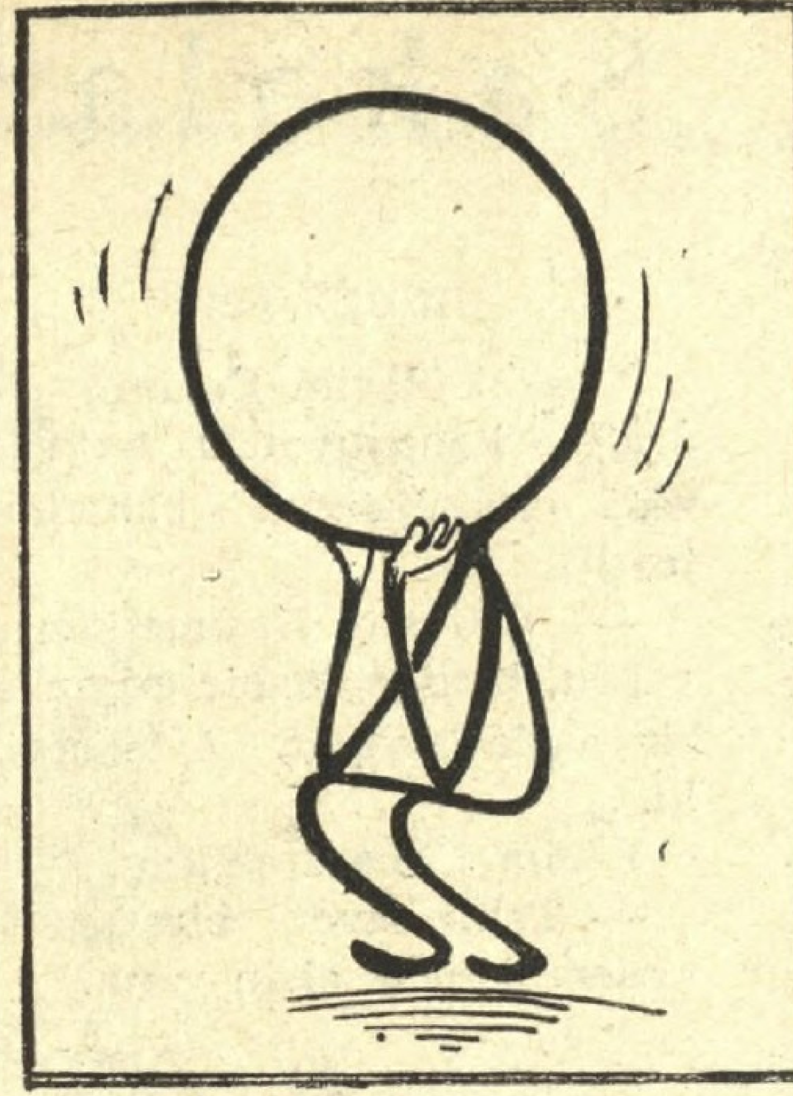
— Şeyma, kızım, ben Cemil'i kandırmaya çalışırım, başka çare bulamazsak bunu da...

«Evlât ediniriz» diyecekti. Lâfı ağzında kaldı. Şeyma, kendisinden hiç beklenmiyen bir edepsiz kahkahayla:

— Malûm, malûm... Ama imkânı yok beni kandıramazsınız. Gideceğim. Çocuğumun babasına hizmetçilik ettiğim yeter...

Der demez, bu sefer düşüp bayılma sırası Asiye'ye geldi.

— Hikâyeci —

Düşünen adam...

Düşünmeyen adam!..

ANLAYIŞ

Karısı misafir geleceğini haber veriyordu:

— Hani vapurda bir karı kocayla tanıştıktı ya, lâf olsun diye davet ettikti ya? İşte onlar.

Kocası şaştı.

— Allah Allah... Ne anlayışsız insanlarmış yahu...

İZİN

Senelerce, çalıştığı yerden izin alamamıştı. Arkadaşı:

— Demek sana o kadar ihtiyaçları var ha! diye sordu. O izah etti.

— Hayır, ama, ben izindeyken bana ihtiyaçları kalmadığını anlarlar diye korkuyorum.

— Evet küçük, eğer isteseydim büyük bir müzisyen olabilirdim. Fakat ben para kazanmağı tercih ettim!..

Amerikan Eşya Pazarları

Ankaradan İstanbula da sıçradı: Bazı apartıman dairelerinde kullanılmış Amerikan eşyası satan modern Bitpazarları açıldı. Hiç gitmemiştim. Ne zamandır ucuzca, temizce, kullanılmış, bir rahat koltuk almak istiyordum. Arkadaşlardan biriyle beraber gittik.

Büyük bir apartımanın alt katı, her biri bir bilmece halinde, ne işe yaradıkları uzun uzun düşünmeden anlaşılmıyan, ufak tefek ve rengârenk eşya arasında, ancak cücelerin rahatça oturabilecekleri daracık sandalyeleri, alçak masalariyle yemek odası takımları, Devlerin ayaklarına uyabilecek kocaman kocaman, sivri burunlu, yayvan, biçmsiz kadın ve erkek ayakkabıları. Çiğ renkli yüzlerce bardak, tabak. Ev eşyası mı? çocuk oyuncağı mı olduğu anlaşılmıyan daha bir sürü alacalı bulacalı eşya arasında yorulmağa başlayan gözlerimle, nihayet, aradığım koltuğa benzer bir şey görebildim. Fazla kullanılmıştı. Kumaşın rengi soluk. Baş ve kol dayıyacak yerleri adamakıllı yıpranmış, hurda denecek kadar eski bir koltuk.. Oturdum. Rahatlığına diyecek yok ama, esaslı bir tamir ister. Kumaşını değiştirmeli, tahtasına cilâ vurdurmalı...

Mağazanın adamına sordum:

— Kaça bu koltuk?

— Size dört yüz seksene bırakırım.

«Kuruş» mu diye soracaktım. Utandım ve adamın yüzüne bakarak:

— Nasıl? dedim.

— Dört yüz seksen lira! dedi..

Mırıldandım:

— Siz bu iş güç arasında şaka etmeğe de vakit bulabiliyorsunuz demek?

— Şaka değil beyim. Koltuğa iyi bakın.

— Baktım: Ne var?

Adam Cristophe Colomb'un gururiyle cevap verdi:

— Amerikan!

Yürüdüm. İki gün evvel, caddedeki mağazalardan birinde otomatik ayarlı yeni bir eletkrik kızartma makinesi görmüştüm. Alman malıydı. 65 liraya almıştım.

Raflardan birinde onun aynını görmiyeyim mi? Fakat kullanılmıştı. Bakalım ne istiyecek?

Adama sordum:

— Bu kaça?

— Size yüz liraya olur beyim.

— Allah Allah! Neden bu kadar pahalı?

— Amerikan!

Cihazı elime aldım ve üstündeki «Made in Germany» damgasını ona göstererek:

— Bak, dedim, Alman malı. Caddedeki mağazalarda bunun yenisini 65 liraya satıyorlar.

Adam yine iki gün evvel Amerika kıtasını keşfetmiş gibi kabararak:

— Biz, Amerikalılardan aldık! dedi.

Yürüdüm. Karanlık bir koridorda, duvarın üzerine gerilmiş bir ipte bir sürü boyunbağı asılıydı. Hepsi çingene şalvarı gibi çiğ renkli, çiçekli, acaip desenleriyle gözleri hırpalayan kravatlar... İçinde şöyle böyle giyilebilecek bir tane vardı. Etiketine bakınca ne göreyim? Bizim yerli mamulâtından değil mi?

Adamı çağırdım:

— Bu kaça? diye sordum.

— On beş lira, dedi,

— Ayol, bu halis ipek değil. Kullanılmış, marifeti nedir bunun?

Adam tereddütsüz cevap verdi:

— Amerikan!

Etiketi göstererek:

— Bu da yerli ayol, Amarikan değil! dedim.

— Biz Amerikalılardan aldık! dedi

— Bu kravatların yenisi altı lira! diyecek oldum.

Adam yüzüme yan yan baktı. Bu bakışın mânası şuydu:

— Yenisinin ne kıymeti var? Bu kravat uzun zaman bir Amerikalının boynunda kalmış, ayrı bir kıymet kazanmış. Amerikayı seven buna yirmi lira da verir, otuz lira da...

Hemen arkadaşla beraber soluğu dışarıda aldık. Durdum ve yüzüne bakarak mırıldandım:

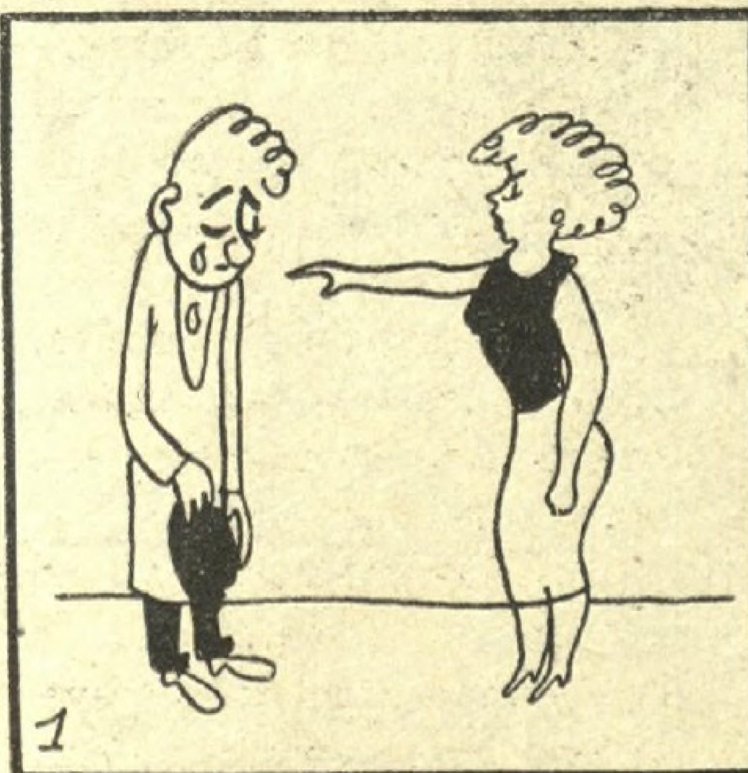
— Bu ne müthiş kazık yahu! Nedir bu?

— Amerikan! cevabını verdi.

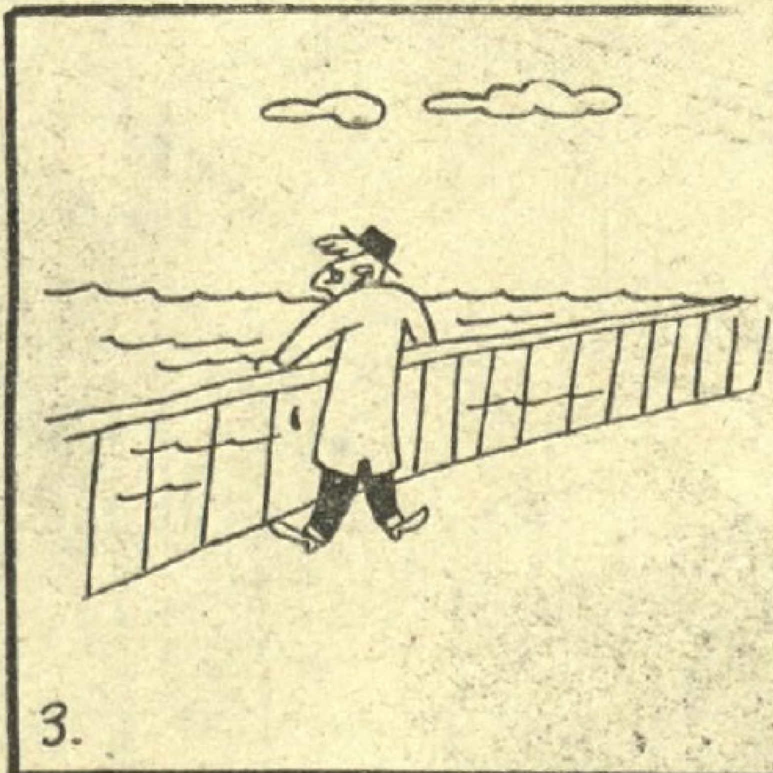
CIZ

YAZISIZI..

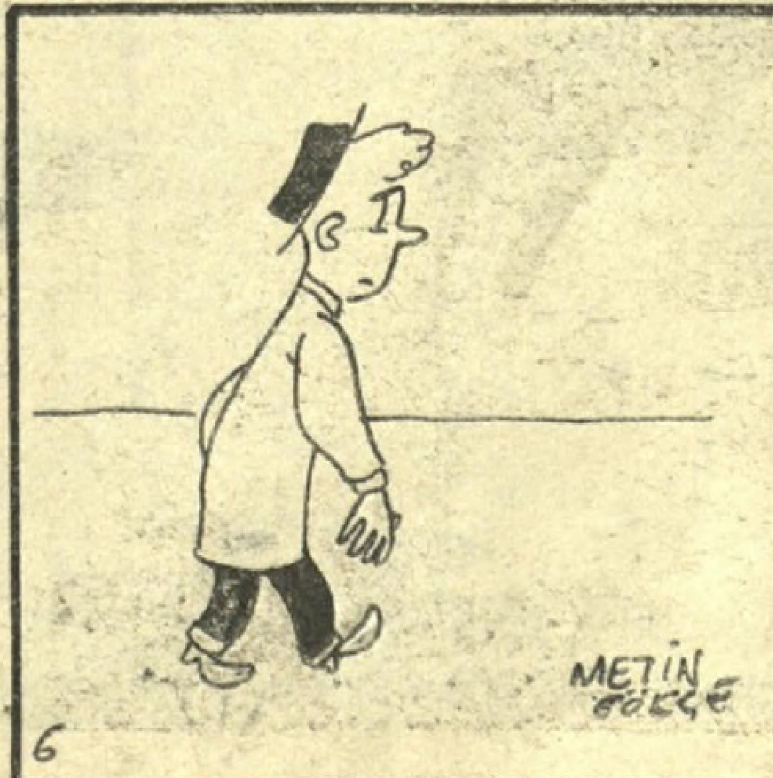

YAZISIZI..

269

220

Mevsim' Eğlencelerin

nden : Yüzme yarışı

Dünya Mizahından

Bir Sürpriz

Yazan: Armand Sylvestre

Avukat Jacques Leverrier'nin karısı Jacquline son derece şuh, şen, neşeli, oynak bir kadındı ama, çok mühim bir meziyeti vardı: âşıklarını hiçbir zaman kocasının arkadaşlarından, hattâ tanıdıklarından seçmezdi. Mantığı kuvvetliydi çünkü Jacquline'in. Ne olur, ne olmaz, derdi, belki lâf arasında şaşırıp boş bulunurlar da bir şey belli ederler...

Belli ederlerse ne olurdu

YAZISIZ!..
«Amerikan karikatürü»

sanki? Jacques Leverrier, çok şükür, medenî bir Parisliydi. Böyle bir hâdise karşısında bir takım iptidaî insanlar gibi silâha sarılmak, döğüş etmek, yahut karısını boşamağa kalkışmak gibi züppelikleri hatırından bile geçirmezdi elbet. Kalbini parçalayıp köpeklere atar (burası aynen tercümedir, Türkçesi bağrına taş basar) da yine ekini belli etmez, yüzünden tebessümü eksilmezdi elbet.

Hiç değilse küçük Jacqueline böyle düşünüyordu. Belki de haklıydı bu düşüncesinde ama, bunu isbat ve kontrol etmek kaabil değildi. Şüphesiz pek kaabildi. Lâkin kadının işine gelmiyordu. Öyle ya, ne diye durup dururken rahatını bozsun, kocasının kendi hakkındaki itimadından emin olmak için? İşte işlerini yoluna koymuş, bir program altında tıkır tıkır hayatını intizamına sokmuştu. Daha ne isterdi?

Jacques Leverrier onun bütün mâli külfetini yüklenmişti. Sevgili André Montproban ise gönlünü, vücudunu tatmin ediyordu. Hele o herkeslerin gözüne çarpan ince, ince olduğu kadar kıvrak, kıvrak olduğu nisbette bazı kısımları, dolgun vücudunu öylesine tatmin ediyordu ki, küçük Jacqueline, André'nin ziyaretlerini haftada dört defadan beşe çıkarması için tam üç doktorun kapısını aşındırmıştı. Ama, herkes genç adamın maalesef sadece sıhhati yerinde bir insan olduğunda müttefiktiler. Hiç kimse, onu insanüstü bir mahlûk yerine koymuyordu. Halbuki Jacqueline, sevgili André'sini ne kadar başka bir tip, bir yorulmak bilmez canavar olarak görmeği isterdi.

Genç kadının intizama hayranlığı, delikanlıyı bir haftada dört defa garsoniyerinde ziyaret etmesine sebep oluyordu. Ailesi onu böyle merasimperver bir kadın olarak yetiştirmeseydi, Jacqueline elbette daha başka türlü hareket ederdi. Maamafih bu aile çemberini kırmak için eline geçecek hiçbir fırsatı kaçırmamağa ahdetmişti ya...

Netekim bu fırsat zuhur etti. Jacques Leverrier, bir dâvası için Lion şehrine gitmek zorunda kaldığını karısına bildirdi. Jacqueline de bu haberi hemen André'ye uçurup ertesi gün için kendi evine çağırdı.

Çağırdı ama, içine de bir kurt düştü. Öyle ya, Jacques bir şeyden şüphelenmiş olabilirdi. Her ne kadar medenî mizacına aykırı ise de bazı iptidailikler yapabilirdi. Mantığı, kadına bunu söylüyordu. Ertesi sabah, kocası evden çıkar çıkmaz, kadın hemen yazıhaneye telefon etti. Avukatın kâtibini buldu:

— Mösyönün bileti alındı mı Mösyö Jules? diye sordu. Kâtip:

— Piyango bileti mi madam? diye hayretle mukabele etti.

— Hayır, tren bileti...

— Mösyö böyle birşey emretmediler...

— Canım şu Lion'daki dâva için...

— Madam yanılıyorlar. O dâva geçen ay nihayetlendi, dosyası kapandı...

— Teşekkür ederim Mösyö Jules...

Jacqueline'e olan olmuştu. Artık sevgilisine haber vermek imkânı da kalmıyordu. Ama, şöyle bir düşündü. Aklını başına topladı ve meseleyi halletti. Kocası kasden bile söylemiş olsa her zamankinden önce eve dönemezdi. Belki kendisi rahatsız edilmek istemediği için öyle söylemek mecburiyetinde kalmıştı. Öyle ya, bir nezaket yalanı... Belki de, ihtimâli yoktu ama, belki de Jacques'in bir metresi vardı da o günü onunla geçirecekti... Kimbilir?

Hulâsa, bu düşüncelerine rağmen sevgili André'siyle nefis bir gün geçirdi.

Halbuki Jacques hiçbir şeyden şüphelenmiş değildi. Çünkü emindi. Karısının sadakatine değil, kendisini aldattığına emindi. Artık bu vaziyeti kâfi gördüğünden küçük bir sürpriz yapacak, onu suçüstü yakalıyacaktı. Jacqueline'in gündüzlerini sokakta geçirmesine alışık olduğundan, kendi normal dönüş saatinde eve geldi. Geldi ama, kapıdan değil, yangın merdiveninden. İşte asıl facia o zaman cereyan etti.

Çünkü Jacqueline, kocasının normal bir dönüşle sokak kapısından geleceğini tahmin ettiği için, o sırada kapıyı çalan postacıyı Jacques zannetti ve André'yi derhal yangın merdiveninden dışarı gönderdi.

Merdiven bir kişinin geçebileceği genişlikteydi. André, yarı yola gelmeden, aşağıdan çıkan Jacques Leverrier ile karşılaştı. Onu tanımıyordu. Sordu:

— İkinci kata mı çıkıyorsunuz?

Bu sözü ona sanki şeytan söyletmişti. Meçhul şahıs, yani malûm koca:

— Evet, şayet yol verirseniz, dedi.

— Yoksa siz madam Leverrier'yi mi ziyarete geliyorsunuz?

— Evet.

— Biraz acayip bir tarzda değil mi?

— Size ne? Kocası mısınız?

André omuzlarını silkti:

— Yok çok şükür değilim. O

— Niçin maske taktınız?.. Tanırsam karınıza söylerim diye mi korkuyorsunuz?.

budalanın yerinde olmak istemem.

— Neden budala olsun?

— Siz avukatı mısınız yoksa

— Neysem, neyim. Yol verecek misiniz?

— Görüyorsunuz ki imkânsız. Ama imkânsızlık sizin lehinizde.

— Neden?

— Yukarı çıkmanız doğru olmaz. Çünkü madamın kocası olacak öküz eve baskın yapacakmış. Fakat her öküz gibi yemliğe kapıdan geldiği için madam beni yangın merdiveninden kaçırdı. Çıkarsanız herifle burun buruna gelmeniz ihtimali var.

André sözlerini bitiremeden Jacques birdenbire kollarını açtı ve sırtüstü aşağı yuvarlandı. Zavallının niçin kazaya uğradığını André anlayıncaya kadar aradan hayli zaman geçti. O gün denberi Jacqueline, yangın merdivenlerinden nefret eder.

292

MEHTABI SEVENLER

Sakallı Celâl, bir yaz gecesi kıyıda bir kanapeye oturmuş, denizi seyrediyordu. Ayın on dördü idi. Ay, kocaman bir gümüş levha halinde gökte parıl parıl parlıyor, ortalığı gündüz gibi aydınlatıyordu.

Yanında bir adam oturuyordu. Sakallı Celâl gibi, babayani kılıklı bir adam. Gökteki aya, denizdeki akislerine baktı, baktı. Sonra hiç tanımadığı halde Sakallıya dönüp:

— Mehtaba bayılırım!

Dedi. Üstat bunu bir konuşma başlangıcı olarak karşıladı ve sordu:

— Şair misiniz?

Öteki başını salladı:

— Hayır, fakirim!. Gazyağı alamıyorum da!...

TRAMVAYDA

Şişliden Fatihe giden tramvay iki adımda bir duruyor, birkaç dakika sonra yeniden gayrete gelerek koşmaya başlıyor, fakat sekiz, on metre sonra bir şeyle çarpışmış gibi tekrar stop ediyor ve bu sarsıntı yolcuları birbirine çarpıştırıyordu.

Yaşlıca bir adam arabanın bu halile alay etmeye başaldı.

Tramvay idaresi büyüklerinden olduğu anlaşılan birisi tesadüfen aramızda bulunuyordu. Yolcunun bu alayına kızdı ve şunları söyledi:

— Efendim mademki tramvaydan memnun değilsiniz, şimdi aşağı iner ve gideceğiniz yere ayakla gidersiniz.

Yolcu cevap verdi:

— İyi söylüyorsunum ama, Fatihteki işim saat dörtte, o zamana kadar nerede bekliyeyim?

— Heeeey... Şapkaaaa .. göremiyoruuuz!..

BAHTİYAR HAMAL!..

SEBEP!

Üstat Yahya Kemali Yakacığa davet etmişlerdi. Kendisini istasyonda karşıladılar. Bir fayton bekliyordu.

— Binelim!.

Dediler. Koca şair başını salladı:

— Olmaz!. Otomobille gidelim.

— Niçin üstat?. Araba daha keyiflidir. Yavaş yavaş, tıkır tıkır gideriz.

— Ben atlı arabaya binemem!

— Neden efendim?.

— Binemem.

— Korkuyor musunuz?.

— Hayır.

— Peki, niçin?

— Hayvanları koruma cemiyetine yazıldım da ondan! .

ÜZÜLECEK NE VAR?

İki bayan konuşuyorlardı. Kulak misafirliği ayıp ama, insan bazan pek hoş şeyler de işitiyor. Bir Neclâdan bahsediyorlardı. Bayanlardan biri, ötekine:

— Ah kardeşim diye, dert yandı. Neclâya çok mahcubum.

— Neden?.

— Kızcağız kaç defa nişanına çağırdı. Bir defasında bile gi demedim!.

Öteki teselli etti:

— Üzülme canım!. Neclâ kusura bakmaz. Elbet bir seferinde işin olmaz, gidersin!.

○

HAKLI!

Bayan, bayana çattı:

— Teessüf ederim sana!... Şaziyeye benim için dedikoducu demişsin!.

— Yalan!... Asıl dedikoducu kendisi!.

— Neden?

— Baksana, ona söylediğimi ne çabük sana yetiştirmiş!..

RESMEN...

Doktor Fahri Celâl, yolda tanıdığı bir bayana rastladı:

— Nasılsınız efendim?. dedi.

— Teşekkür ederim doktor.

— Oğlunuz nasıl?. Kleptomaniden tamamile kurtuldu ya?!...

Kadın memnun:

— Oh, çok şükür doktor! dedi. Şimdi dükkân açtı, resmen ticaret yapıyor...

○

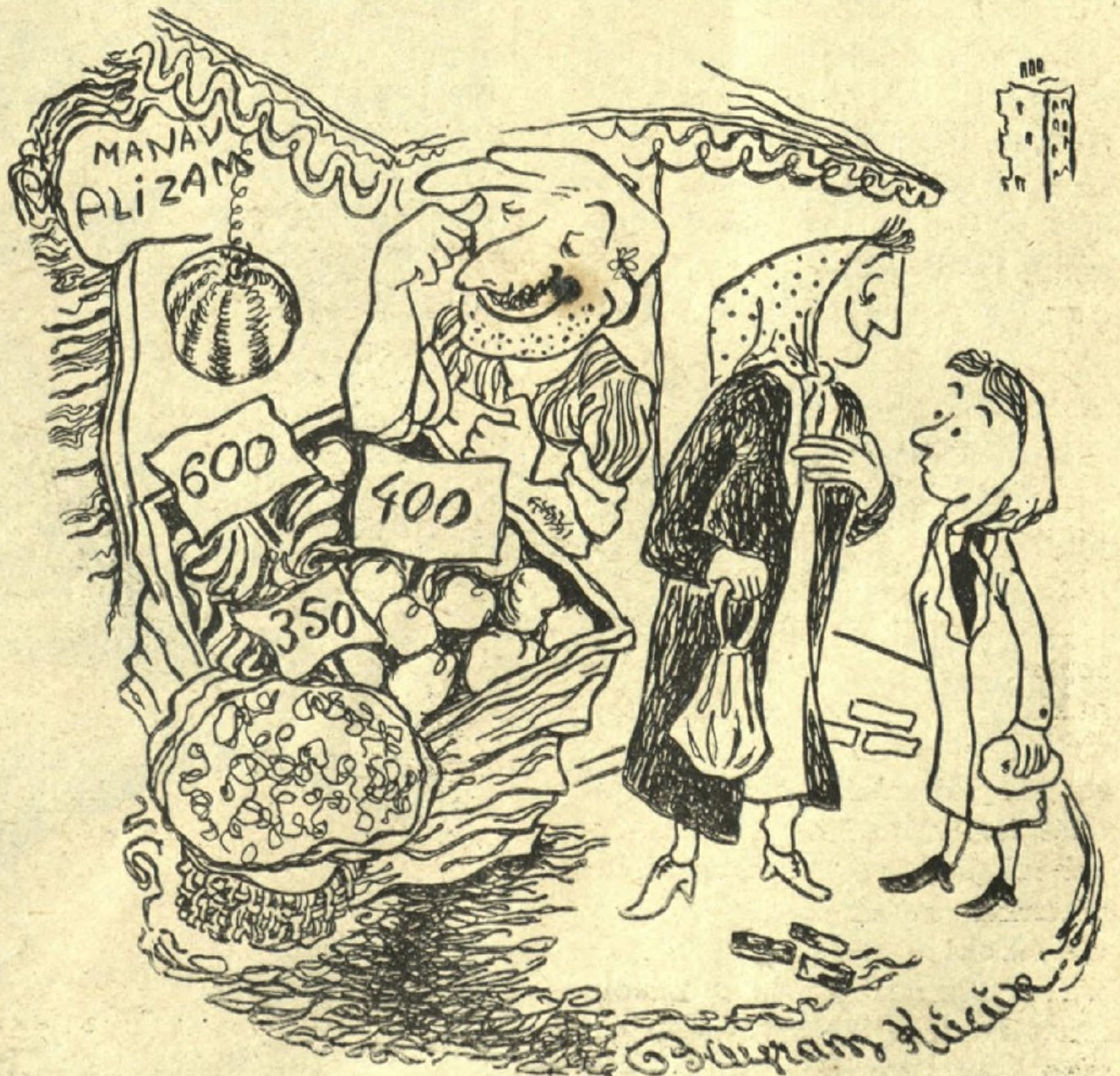
NE İYİ!...

Oturduğu apartımanın üst katında bir yeni zenginler var. Kızlarına piyano ve şan dersi veriyorlar. Bizim üstadın da kafası kazan oluyor. Geçen gün merdivende yeni zenginle karşılaştılar. Üstadın sanat âşıklısı olduğunu bilen baba:

— Bizim Nesrini müzik tahsili için Avrupaya gönderiyoruz!

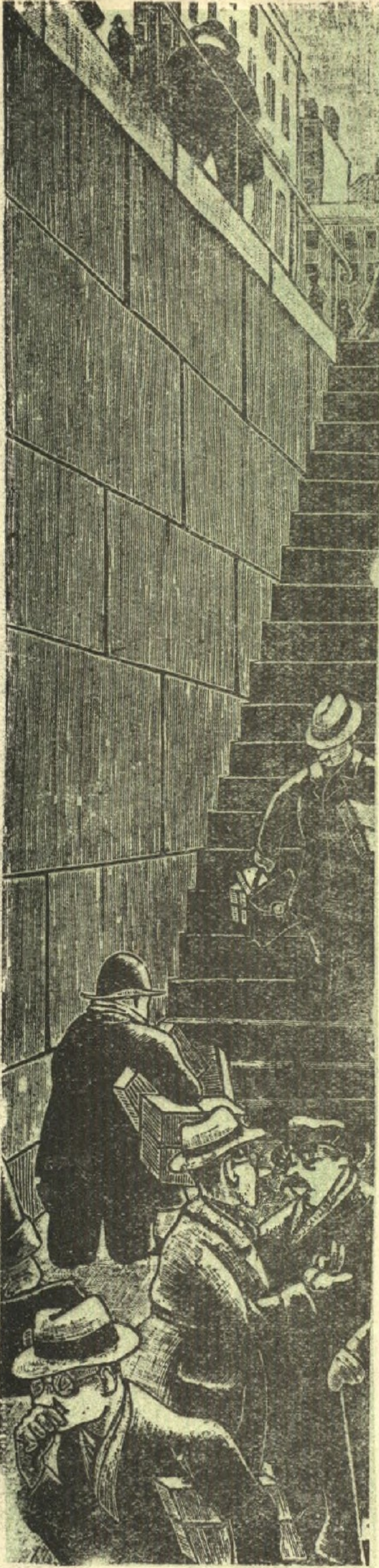
Dedi. Üstat hararetle adamın eline sarıldı:

— Çok teşekkür ederim, çok teşekkür ederim!. Ne iyi ediyorsunuz!...

— Bugün bizim küçüğün doğum günü... Bir elbisellik alacaktım, vazgeçtim. Bir kilo meyve götüreceğim!..

273

Eski Türk Mizahından

Şiir Kitabı

Komedi: 1 Perde

(Sahne bir manifatura mağazası... Havı dökülmüş pötikare ceketi, daralmış bej pantalonu itina ile ütülenmiş fakir kıyafetli, gözlüklü bir genç camekândaki rengârenk kravatları seyrediyor... Bu bir genç şairdir... Gözleri bir aralık içerdeki tezgâhın camı üstünde duran yeşil kaplı bir kitaba ilişir, kalbi çarpmağa başlar.)

Şair

(Bu heyecanı teskin etmek için elini göğsüne bastırarak)

Kitabım... Benim şaheser şiirlerim... Hain kitapçı onları kimsenin okumadığını söylüyordu. Yalan... Misali şu manifaturacı dükkânındaki kitap... Bu dükkânın sahibi benim şiirlerimi okuyor, beni anlıyor... Mısraları üzerinde tatlı dakikalar geçirdiği şiirlerin sahibini birdenbire karşısında görürse bu adam kimbilir nekadar şaşıracak... Kendimi ona muhakkak tanıtmalıyım... Fakat, yüksek bir şair okuyucusuna damdan düşer gibi «Bu şiirleri yazan yok mu? İşte o benim!» diyemez. Güzel bir behâne lâzım... Demindenberi hasretle seyrettiğim şu kravatlardan birini satın alırım Gerçi bu sabah en aziz bir arkadaşımdan ödünç aldığım lirayı ona verirsem bu gece aç kalmak tehlikesi var... Fakat ne zarar... Genç bir artisti okuyucusunun gözlerinde uyandırdığı hayranlık ile ipek bir kravatın renkleri en kuvvetli yiyeceklerden daha iyi besler...

(Dükkâna girer... Kıranta saçlı dükkâncıyı selâmlar.)

Şair

Camekândaki şu kravatı çıkarır mısınız bana?

Dükkâncı

(Müşterisinin kıyafetini gözü tutmamış gibi)

Şu doksan beşliği mi?

Şair

Evet, evet...

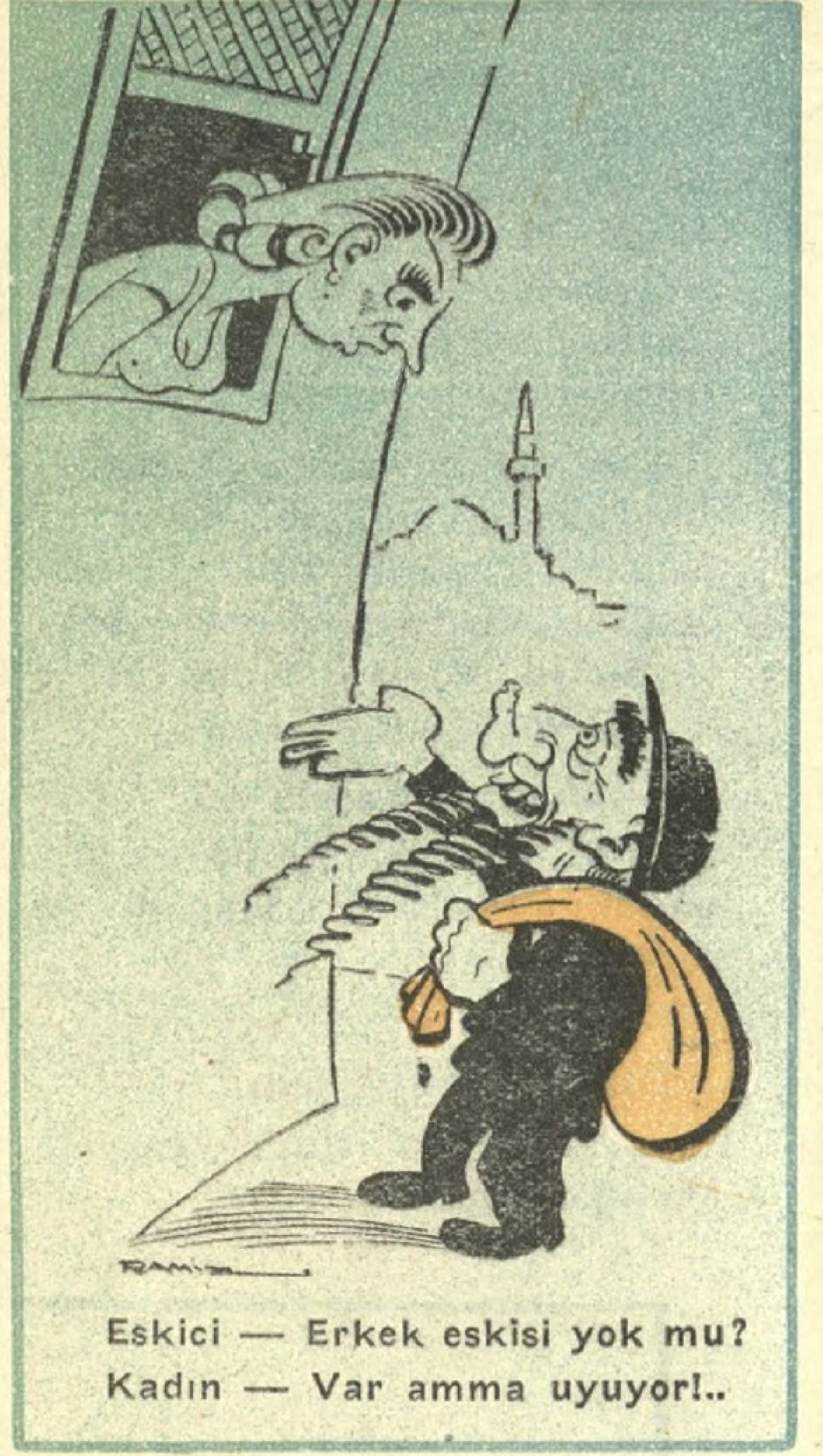
(Dükkâncı kravatı çıkarır... Gözlüklü genç onu yakından seyrettikten sonra)

Pek iyi bir şey değil, fakat renkleri hoşuma gitti.

(Kravatı kitabın üzerine bırakır... Para çıkarır...)

Şair

(Lirayı uzatarak)

Eskici — Erkek eskisi yok mu?
Kadın — Var amma uyuyor!..

Buyrun...

Dükkâncı

Beş kuruş istersiniz...

(Yelek ceplerini karıştırır. Yirmilikler, kuruşlar toplıyarak şaire verir)

Şair

(Parayı alırken yeni farkında olmuş gibi)

Bu ne?... Bir şiir kitabı... Demek siz şiir de okuyorsunuz?

Dükkâncı

(Yarım ağızla)

Eh... Çocukken mektepte manzumeler filân ezberletirlerdi.

(Kitaptan bir yaprak kopararak kravatı sarar, şaire uzatır)

— Yahu, cüzdanımı evde unutmuşum. Bana bir lira borç ver... Ne gün istersen öderim!..

— Vallâhi birader, şimdi seyahate çıkıyorum, ne zaman döneceğim belli değil...

— Aman öyleyse iki lira ver!..

MEŞRU MAZERET

Kızın babası sordu:

— Askerliğini yaptın mı oğlum?

— Hayır efendim!

— Evin, köyün, dükkânın bir şeyin var mı?

— Hayır.

— Nerede çalışıyorsun?

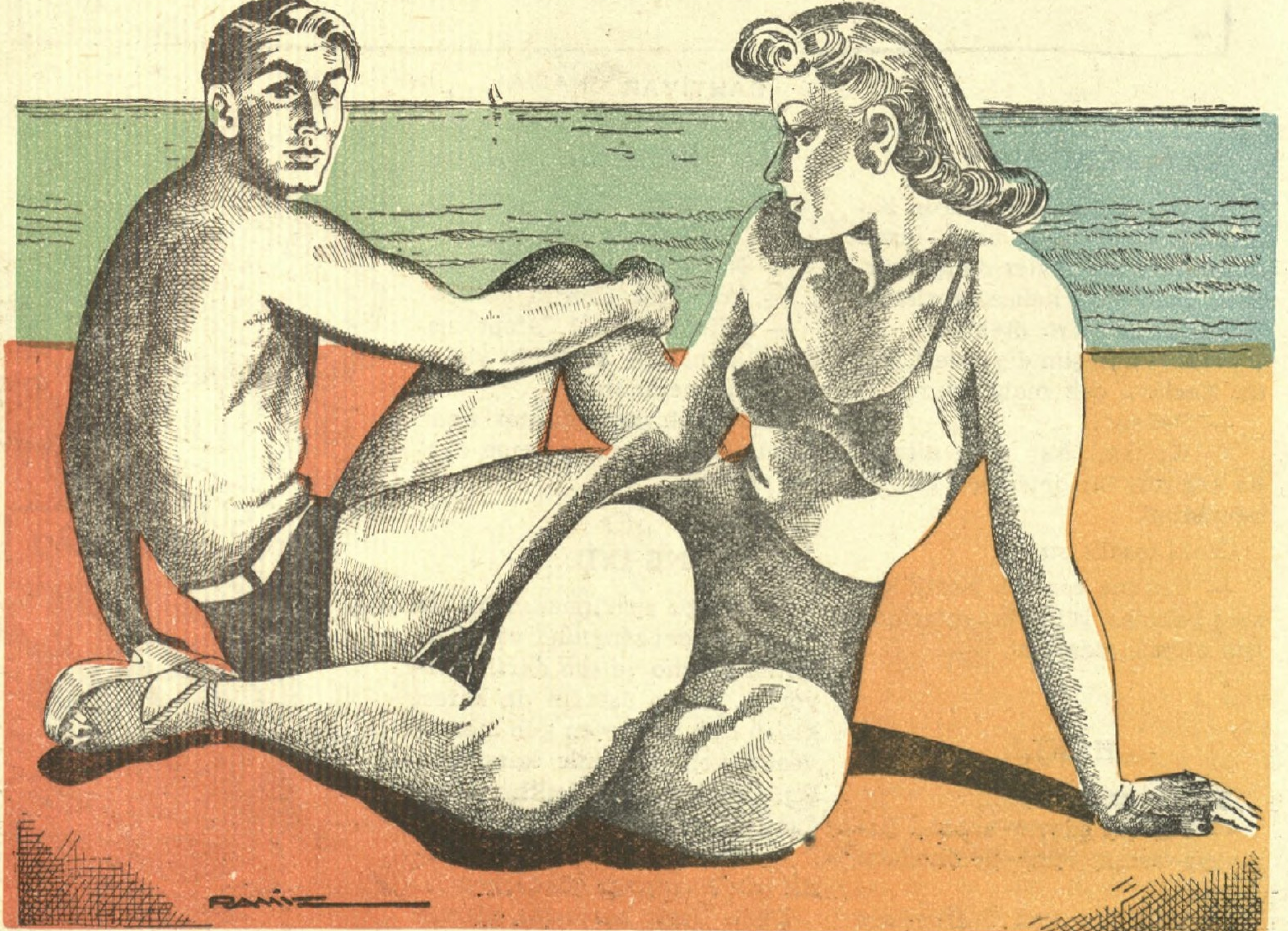
— Boştayım.

— Babadan kalma paran falan?

— Yok!

— Peki ne akla hizmet edip de evlenmeğe kalkıyorsun, ben sana kızımı verir miyim?

— Akıl falan kalmadı efendim, kızınızı seviyorum!

— Babam bu sabah yine adamakıllı kalayladı...
— Ne diye?..
— Vücudum bakıra benzemiş diye!..

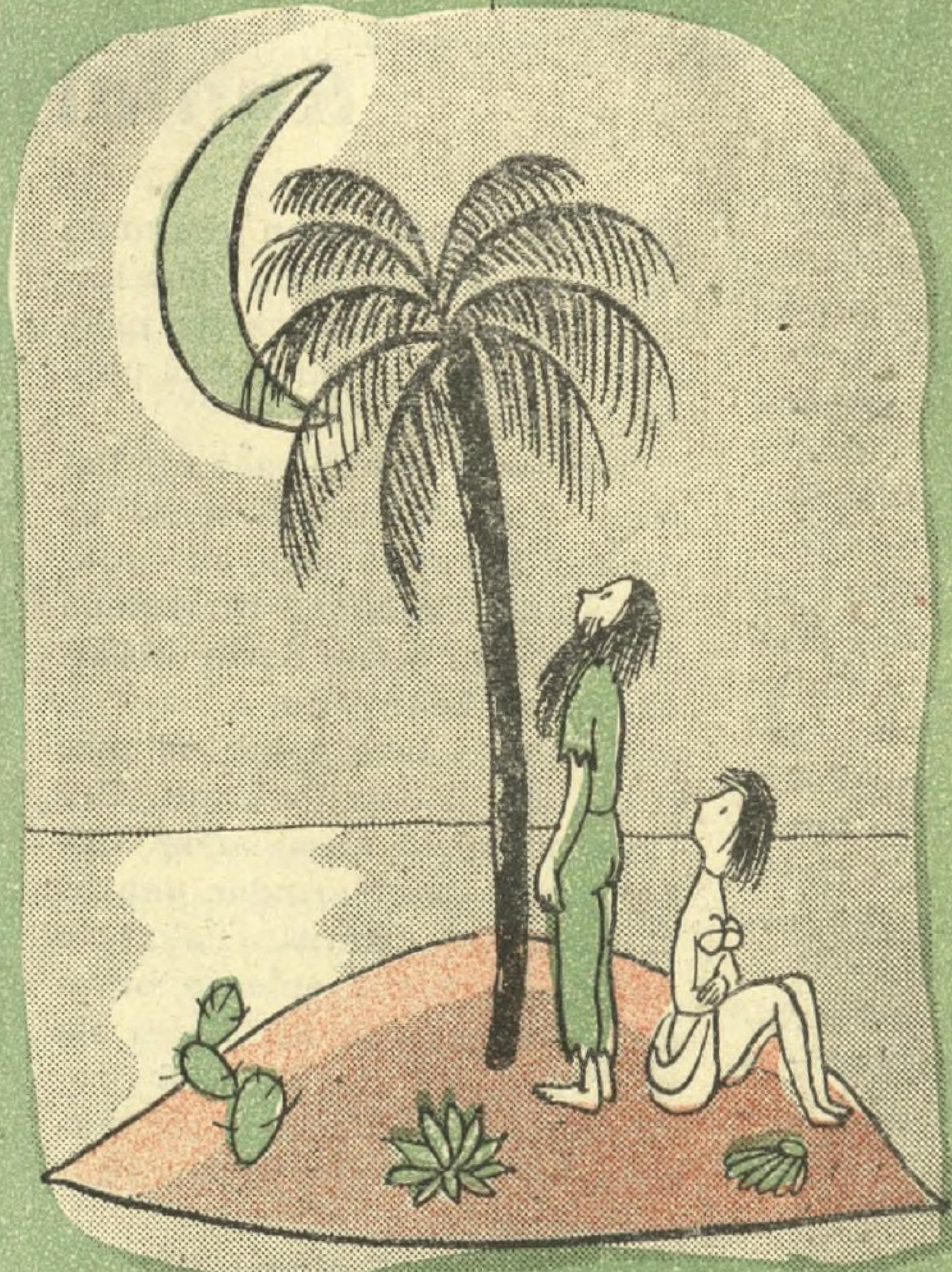
224

Dünya Karikatürleri

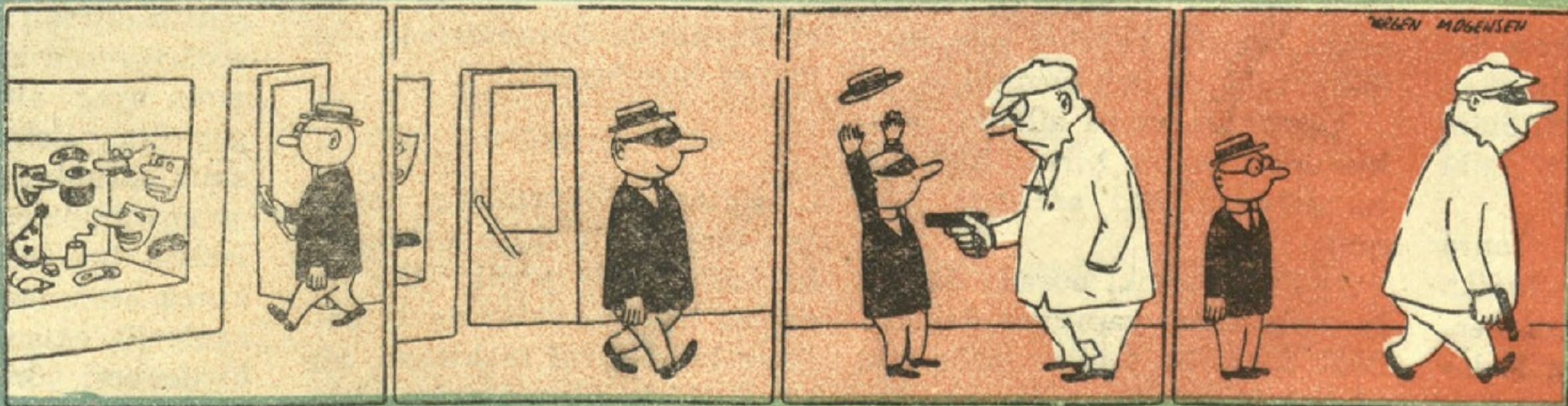

KAZAZEDELERI..

— Le Rire —

YAZISIZ!..

— Le Rire —

275

Güneş batmak üzereydi.

Ferhunde balkonda, dirseklerini parmaklığa dayamış, bahçedeki tavuklara ekmek kırıntıları atmakla eğleniyordu.

Annesi Münevver hanım bahçedeki zerzevatlar arasında dolaştıktan sonra sokağa çıkmış, ilerideki şimendifer köprüsüne doğru ağır ağır yürümeğe başlamıştı.

Ferhunde karşıdan uzun boylu bir adamın gelmekte olduğunu gördü. Kıyafeti bu küçük Anadolu kasabası adamlarının kıyafetine benzemiyordu. Bir yabancının bu yollardan geçmesi ehemmiyetli bir hâdise olduğu için Ferhunde tavukları bıraktı, sokakla meşgul olmağa başladı.

Uzun boylu yolcu komşu bahçelerinden birinin önünde Münevverle karşılaşmış, onunla konuşmağa başlamıştı. Belki yol yahut adres soruyordu. Fakat genç kız onun birdenbire annesine sarıldığını gördü. Garib şey! Sokağın ortasında iki sevdalı gibi öpüşüyorlardı...

Ferhunde bir hamlede merdivenleri atladı, bahçeyi geçti ve

kendini sokak kapısının önünde buldu.

Münevver hanım anlaşılmaz bir heyecan içinde idi. Bileğinden sımsıkı tuttuğu uzun boylu yolcuyu göstererek Ferhundeye bağırdı:

— Tanıdın mı?

Genç kız hayretle bakıyordu:

— Hayır anne... Nereden tanıyacağım! dedi.

Fakat sözünü henüz bitirmişti ki bir feryad kopardı:

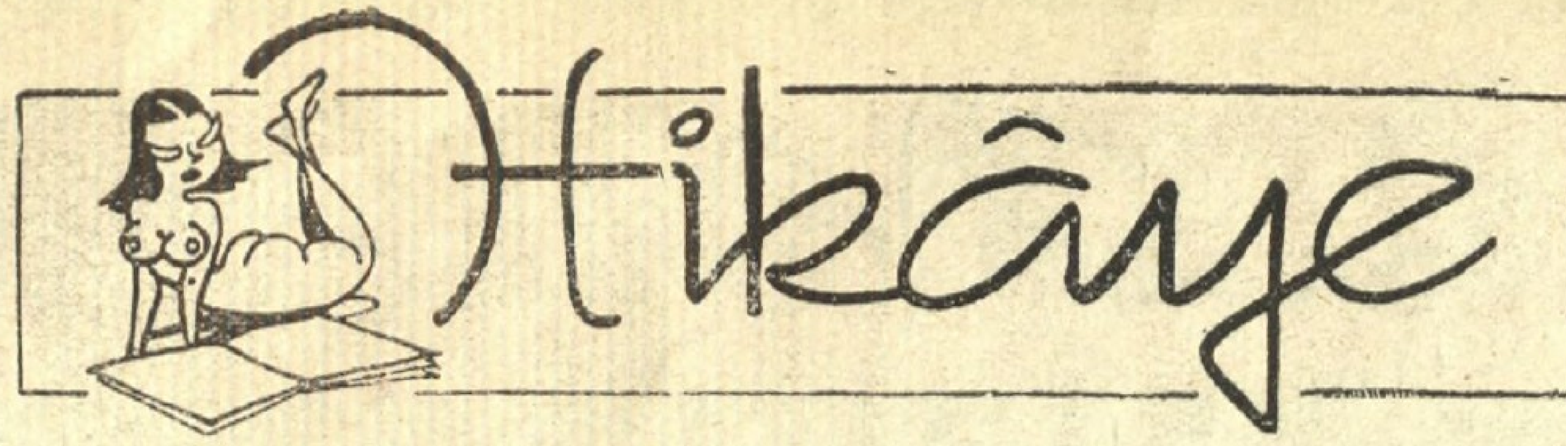
— Adnan .. Adnan Bey...

Adnan onun amcazadesi idi. Beş seneden fazla bir zamandan beri Avrupada bulunuyordu. Altı ay evvel Ankaraya gelerek büyük bir memuriyete geçtiğini duymuşlar amma, daha başka bir şey öğrenememişlerdi.

Ayrıldıkları zaman ikisi de çocuktu. Fakat şimdi yetişkin iki genç oldukları için kucaklaşmağa cesaret edemiyorlar, sade birbirlerinin ellerini sıkarak gülümsüyorlardı.

Altı sene büyük bir tarih demekti. Adnan Avrupada iken ailede birkaç ehemmiyetli ölüm olmuş, hepsi çil yavrusu gibi bir yere dağılmışlardı.

Kocasının ölümünden sonra İstanbulda tutunmasına imkân kalmıyan Münevver hanım Ferhunde ile beraber bu kasabadaki büyük kızının yanında yaşamağa gelmişti. Damadı memurdu; biraz da çifti çubuğu vardı.

Ruhların Emri

Münevver kocasından bağlanan yirmi iki lira aylığı da buna katınca bu ucuz memlekette pekâlâ geçinebilecek bir yekûn meydana geliyordu.

Münevver hanım sade bir kadındı. Bu kasabadaki sessiz ve renksiz hayattan şikâyeti yoktu. Yalnız Ferhunde bir zamandanberi onu bazan derin düşüncelere sevkediyordu.

Ferhunde ince yapılı ve ince ruhlu zir İstanbul kızıydı. Buraya bir türlü alışamamıştı. Eniştesinin ahbablarından ona bazı kısmetler çıkmıştı. Fakat o bunlardan birile evlenip burada yerleşmeğe bir türlü razı olamıyor, elinde türlü türlü romanlarla kimbilir nasıl bir macera hayali içinde yaşıyordu.

Amcazadesi:

— Nasılsın Ferhunde?...

Dediği zaman, mahzun mahzun gülerek:

— Bol sulu, parlak güneşli, temiz bir hava içinde, ağaçlar ve çiçekler gibi mes'ud olup gidiyoruz, demişti!

★

Adnanı bir işle civardaki vilâyet merkezine göndermişlerdi. O yengesinin bu kasabada olduğunu bildiği için fırsattan istifade ederek bir gece misafir olmağa gelmişti.

Bu ziyaret için bir sebeb daha vardı. Ankaradaki âmirlerinden biri ona kızını vermek istiyordu. Kız hem zengin, hem tahsilli, hem de oldukça güzeldi.

Uzun zamandanberi akrabalarından uzak yaşıyan Adnan hiç olmazsa evlenirken yanında kendi ailesinden de birinin bulunmasını istemiş, mümkünse yengesile Ferhundeyi düğüne davete gelmişti.

Münevver bu teklifi evvelâ kabul eder gibi olmuştu. Fakat sonradan yol parası meselesini düşünerek tereddüde düşmüştü.

★

Ferhundenin eniştesi çok misafir sever bir adamdı. Biraz sonra karısile beraber sokaktan dönünce o da pek sevindi.

Yemekten sonra ailenin yakın dostlarından birkaç kişi daha gelmişti. Söz arasında Adnan:

— Ankara gibi burada da aile toplantıları yapılıyor demek, dedi, fakat bu toplantılarda nasıl vakit geçiriliyor, bir oyununuz, eğlenceniz var mı?

Misafirlerden biri, ihtiyar bir binbaşı mütekaidi idi. Adnanın bu suali üzerine:

— Var, dedi, gayet güzel eğleniyoruz... Yukarıda bir masamız var...

— Bu masanın üzerinde poker filân mı oynuyorsunuz?

— Ne münasebet efendim, biz oyun filân bilmeyiz... Masada ispiritizme yapıyoruz... Ruhları çağırarak tatlı tatlı söyletiyoruz... Onlar bize öteden beriden haberler veriyorlar... Bizim masa bir telsiz telgraf istasyonu gibi... Şu farkla ki bizim telsizin haberleri hiçbir gün bizi aldatmıyor... Çünkü ruhlar âleminden geliyor...

Adnan:

— Garip şey, dedi, bu ispirtizmeyi ben de bir zaman merak etmiştim... Hattâ Avrupada iken ruhçuların bir iki toplantısında da bulundum. Fakat pek belli başlı bir netice alınamadı. Ben de arkasını bıraktım.

Binbaşı merhametle güldü:

— Bizim masadaki keramet başka... Çünkü ben başka masalarda da birçok tecrübeler yaptım. Fakat bu kadar kat'î netice almak mümkün olmadı.

Adnanın merakı artmıştı:

— Bu gece de bir tecrübe yapabilir miyiz? diye sordu.

— Elbette... Ondan kolay ne var? dediler ve misafiri önlerine alarak tavan arasına çıktılar.

★

Burada bir masa ile birkaç iskemleden başka bir şey yoktu.

Adnan, Ferhundenin sandalyaları maşa etrafına dizdikten ve perdeleri mehtaba karşı kapadıktan sonra dışarı çıkmağa hazırlandığını görerek sordu:

— Siz nereye gidiyorsunuz?

Genç kız esrarlı bir tavırla:

— Ben daima dışarıda bulunurum, diye cevab verdi.

Sebebi ona yengesi izah etti:

— Bazan babasının ruhu geliyor... O konuşmağa başlayınca Ferhunde dayanamıyor; sinirleri bozuluyor...

★

Işıklar söndürülmüş, seans başlamıştı. Bu masa hakikaten harikulâde bir şeydi. Eller kenarına konup ruhlar davet edilince bir telgraf makinesi pürüzsüzlüğile tıkırdamağa, işlemeğe başlıyordu.

İlk evvel çağırılan birkaç ruh Adnana şaşırtıcı birkaç haber verdi. Sonra araya başka bir ruh girdi. Kuvvetli sarsıntılarla öteki ruhların muhaveresini karıştırmağa başladı.

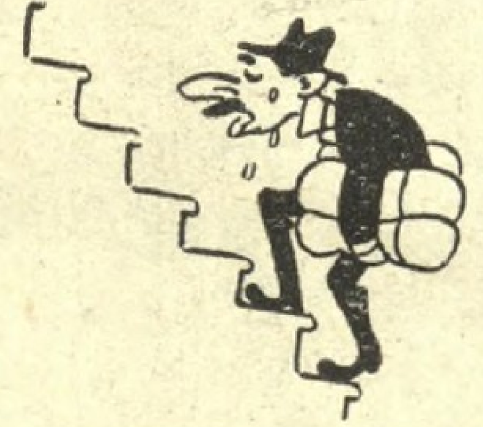
Lâmba tekrar yanınca binbaşı:

— Bu gece bir harikulâdelik var, dedi, ruhlardan biri herhalde birimizden birine bir tebliğde bulunmak istiyor... Tekrar lâmbayı söndürlim ve ruhu çağıralım!

Adnan heyecan içinde idi. Biraz sonra ruhlar kim olduklarını bildirince ve bilhassa ne istediklerini söyleyince bu heyecan bütün etrafa sirayet tti.

Gelenler Adnanın babası Yusuf Paşa ile Ferhundenin babası Seyfeddin Beydi. İki kardeşin Adnanı işaretle dikte ettikleri emir şu idi: «Biz senin Ferhunde ile evlenmeni muvafık gördük. Ancak o seni bahtiyar edebilir!»

Adnan Ankaradaki zengin izdivacının bozulduğunu görünce bir an sarsılmış, hattâ isyan edecek gibi olmuştu. Fakat Ferhundenin utanç ve heyecandan

kızarmış yanaklarına düşen iki damla yaşı ve onun «babalarımız istedikten sonra bana ne söylemek düşer?» diye başını eğdiğini görünce o da yumuşadı.

★

Genç aile üç sene sonra tekrar bu kasabadaki ablalarını ziyarete gelmişlerdi.

Karı koca ispirtizme masasını tekrar görmek için tavan arasına çıktılar. Adnan saf bir tebessümle:

— Babalarımızın bize evlenmemizi tavsiye etmelerine o kadar şaşmıyorum, dedi, fakat senin beni herkesten fazla mesud edebileceğini onlar nasıl keşfettiler?

Ferhunde güldü:

— Onu ben keşfetmiştim, dedi.

Adnan hayretle karısının yüzüne baktı. Ferhunde gülerek itiraf etti:

— Bu ispirtizme masası benim icadımdır; burada o kadar sıkılıyordum ki nihayet bu masanın ayağı altından bir sicim geçirdim, sicimi döşeme tahtasının altından dışarı çıkardım, onlar burada ruhlara sual sorarlarken, ben dışarıdan sicimi çekerek cevaplarını veriyor, heyecanlarile eğleniyordum. Sende ötedenberi gözüm olduğu için o gece de sana bu oyunu yaptım!

Ağustosböceği

226

KEMİKSİZ AYŞE

EDEBÎ ROMAN : 8

— Tabiî... Tabiî... Aman ne yapıp yapıp bu herifi bulun, verin cüzdanını ona. Fakat başınıza bir iş çıkmasın.

Faik cüzdanı aldı, fakat açmadı:

— Hemen ben de gidip herifi arayayım. Belki oradadır daha.

Necdet bağırdı:

— Sen gitme. Nusret gitsin. Sen patavatsızsın, kavga çıkarırsın.

Faik cüzdanı bana uzatarak:

— Peki, dedi, sen git!

Ben cüzdanı aldım:

— Önünüzde açıp bir bakacağım, dedim.

Açtım, Altı yüz otuz beş lira ile bazı evrak vardı. Kartvizit göremedim.

— Pekâlâ... dedim.

Cüzdanı cebime koydum. Necdet soruyordu:

— Ne diyeceksin adama? Hır çıkarma! İyi idare et. Karakollara düşme. Biz de geliyoruz arkadan.

— Siz bana bırakın, korkmayın!

Dedim. Ayşe de arkamdan bağırıyordu:

— Kameriye gibi yerde oturuyor. Adı Nazmi... Nazmi bey!.

Koşa koşa gazinoya gittim. Adamı orada bulacağımı hiç ummuyordum. Bir de baktım, kameriyede oturuyor. Yolda giderken ne söyliyeceğimi düşünmeğe vakit bulamamıştım. Uzakta durdum ve düşünmeğe başladım Ya adam beni terslerse, ya karakola götürmeğe kalkarsa, polislere bu hâdiseyi nasıl izah edeceğim?

Ayak üstü, acele, bir şey düşünemiyordum. «Ne olursa olsun deyip yürüdüm, kameriyeye girdim.

Nazmi bey garsona neşeli bir sesle:

— Bak oğlum, diyordu, kebap iri kesilecek. Şişteki sırası şu: Kebap, domates, biber... Anladın mı? Böyle ayrı ayrı istemem.

Garson uzaklaşınca ben yaklaştım:

— Nazmi bey siz misiniz? dedim.

Nazmi bey, cevap vermedi, bana karşısındaki sandalyeyi gösterdi:

— Gel, otur evlât, gel...

Oturdum ve daha yavaş sesle tekrarladım:

— Siz misiniz?

— Benim ben... Çeker misin bir tane? Bak şurada bir kadeh var, su ile çalkala biraz...

Galiba Nazmi bey cüzdanın cızlamı çektiğinin farkında değildi ve hâlâ Ayşenin geleceğini ümit ediyordu. Onu bu tatlı hayalinden nasıl ayıracaktım?

Açlık da midemi kemiriyordu. Gözlerim masanın üstündeki domates salatasına, beyaz peynire, plâkiye, yalancı dolamalara gitti..

— Haydi evlât, bir tane çek!. dedi Nazmi bey.

Benim kim olduğumu, kendisini niçin aradığımı neden merak etmiyordu?

— Beyefendi, dedim, bir yanlışlık olmuş, sizden özür dilemeğe geldim. Demin sizinle beraber oturan kadın, muziplik olsun diye cüzdanınızı almış, sonra utanmış bu hareketinden, cüzdanı getirip size verememiş. Benimle gönderdi.

Cüzdanı çıkarıp uzattım. Nazmi bey kımıldamadı. Cüzdanı masanın kenarına koydum:

— Altı yüz otuz beş lira ve evrak olduğu gibi duruyor.. Lûtfen bakınız.

Nazmi bey hiç aldırmadı:

— Oğlum, keyfine bak, dedi, bir tane çek, cüzdanı da beraber al götür. Benim ona hediyem olsun!

Demez mi?

Çok mu içmişti? Yoksa güvercinlere darı serper gibi parasını rastgele savuran hovardalardan biri miydi? Ayşenin niçin gelemediğini anlamadan, beni tanımadan bu sözü nasıl söyliyebilmişti?

Gözlerim gayri ihtiyarî kadehe ve mezelere giderken dedim ki:

— Affedersiniz, beyefendi, Ayşeyi yanlış tanımayınız, o bu şekilde hediye kabul eden kızlardan değildir!

Kadehini dudaklarına götürürken birdenbire masanın üstüne bıraktı:

— Pekâlâ yahu! dedi, kalbin kırılmasın, sözümü geri aldım. Cüzdanımı da alıyorum.

Cüzdanı aldı ve içine bakmadan cebine attı.

— Paralarınızı sayınız bir kere, rica ederim, dedim.

Bu sefer hafifçe yayık bir sarhoş ağziyle:

— Allah Allah!.. dedi, sen de benim her işime karışıyorsun. Paramın hesabı bana ait, değil mi?

— Evet... Şüphesiz... beyefendi... Fakat biz de şüphe altında kalmak istemeyiz, değil mi?

Ağır ağır doğruldu. Kızarmış mahmur gözlerini yüzüme dikerek:

— Evlât, dedi, biz adam sarrafıyız. Bir bakışta karşımızdakini anlarız.. Sen daha şuradan gelirken ben Ayşenin gelmiyeceğini, senin de cüzdanı getirdiğini çaktım. Hattâ sana bir şey söylersem inanır mısın? Ayşe cebimden cüzdanı çekerken de çaktım.

Ben, büyük bir hayret içinde:

— Peki... Niçin müsaade ettiniz? dedim

Filozofça gülerek başını salladı:

— Niçin mi? dedi, kızmazsın değil mi? Çünkü Ayşe senin sevgilin galiba, öyle mi?

— Gibi bir şey.

— Ha... Ne ise işte... Sevgilin, yavuklun... Gibi bir şey... kızma...

— Hayır, buyurun, söyleyin.

Nazmi bey kadehini yuvarladıktan sonra:

— Acıdım ona, dedi.

Sebep soran gözlerle yüzüne baktım. Devam etti:

— İyi bir kız o, Adam sarrafıyım dedim ya sana. İyi bir kız... Fakat aç... Karnı doymuyor zavallının... Aç!.. Sen de açsın. Yalan mı? Açsın? Fakat erkeksin. İzzetinefsin var. Ayşe karnını doyordu burada. Fakat içine sinmedi. Seni de doyurmak için cüzdanıma el attı. Biraz da pişkin... Sen daha toysun. Galiba onun ilk çektiği cüzdan değil bu.

Güldüm.

Yüzüme dikkatle bakarak sordu:

— Yalan mı?

Tereddütsüz itiraf ettim:

— Hepsi doğru.

— Yaşa! . diye bağırdı, ben böyle açık konuşanları çok severim. Fakat kibiri sevmem. Haydi, sen de doyur karnını. Ayıp değil bunlar... Gençsin... Daha çalışır ve kazanırsın. Ben de genç iken meteliksizsizdim. Bilirim bunları. Ayıp değil. Haydi. Al bak şu listeye, ne istersen emret garsona.. Beyin tavası, Arnavut ciğeri, şiş kebabı, omlet...

Ve başını yukarı kaldırarak bağırdı:

— Garson!...

Ben yalvarmağa başladım:

— Beyefendi, müsaade ediniz... Ben hemen gitmeliyim. Müsaade ediniz.

Ve hemen ayağa kalktım.

— Nereye gidiyorsun? diye bağırdı. Şuradan şuraya bir adım atarsan gücenirim sana.

— Müsaade ediniz. Hiç bir şey yemem.

— Niçin? Perhiz misin?

— Hayır

— Otur, anlat. Senin dilinin altında bir şey var. Otur.

Oturdum ve ona her şeyi anlattım: Üç arkadaş olduğumuzu, ressam olduğumuzu, pek güçlükle hayatımızı kazandığımızı anlattım. Ayşeye nasıl rastladığımı ve ondan sonra geçen şeylerin hepsini de anlattım.

Nazmi bey, ikide bir: «Hele, hele!.» diyor, canlanıyor ve beni daha fazla dinliyordu.

Hikâyem bitince yerinden fırladı:

— Haydi kalk! dedi, yürü, sizin odaya gidelim, onları da alıp buraya getirelim. Ben davet ediyorum. Haydi!

Ben tekrar yalvarmağa başladım:

— Zahmet etmeyin beyefendi. Rica ederim, oturunuz. Gelmezler. Bu şekilde bir ikram nasıl kabul edilir?

Bağırdı:

— Öyle şey olur mu yahu?... Lokmalar boğazıma dizilir. Ben de artık hiç bir şey yiyip içemem. Keyfimi kaçırma Allahını seversen... Yürü!

— Vallâhi olmaz beyefendi!

— Peki yahu... İkramdan vaz geçtim Size borç para veririm.

— Ödiyemiyeceğimiz parayı nasıl alırız?

— Ödersiniz. Müsabakayı kazanınca ödersiniz.

— Ya kazanamazsak?

Nazmi bey yine bağırdı:

— Helâl olsun yahu!... Çıldırtma beni... İki domatesle bir hıyar için ahrette yakanıza yapışacak değilim ya... Haydi yürü.

— Affedersiniz. İmkânı yok.

(Devam edecek)

277

DÜNYA KARİKATÜRLERİ

— Sevgilim, ipek saçlarına başımı koyup yatmak ne zaman nasip olacak bana!..

— İci Paris —

Erkek — Aramızda görüş farkı var güzelim!...

— Le Rire —

— Kravatını düzelt, herkese maskara olmıyalım!..

— İci Paris —

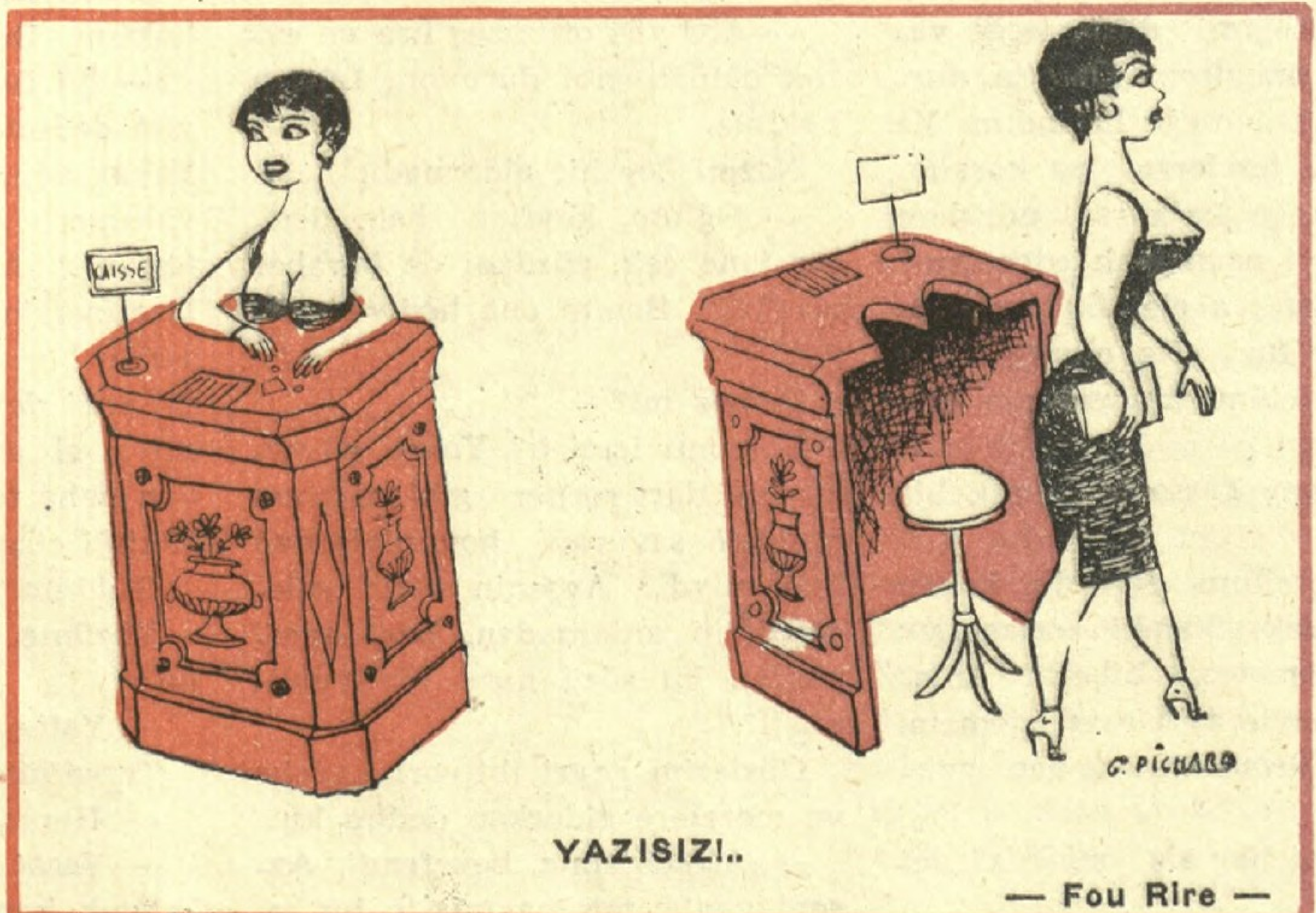
— Biraz bekle, köpeğin artığını vereceğim...

— Novedades —

— Aman yarabbi, ne kadar zayıflamışım ben!..

— Tempo —

YAZISIZ!..

— Fou Rire —

SÜMERBANK

Seba Melikesi Belkis

Resimli sinema romanı
Fiatı: 50 Kuruş

Deniz Yollarının

Lüks, Konforlu, temiz vapurları

Sür'at ★ Konfor ★ Leziz yemek bakımından

En müşkilpesent yolcuları dahi memnun eder.

Her hafta

Akdenizin bütün limanlarına muntazaman seferler..

Bütün Güzeller!

En nefis fotorafları ile

Güzellik Kraliçesi

Aydabir'e o gecenin heyecanı içinde duygu ve düşüncelerini anlattı!

Mevzular:

Allahla konuşan gazeteci ★ Halit Ziya Uşaklıgil'in romanlarındaki kadınlar ★ Niçin ihtiyarlıyoruz? ★ Anahtar : Şiir ★ Büyükadada kiralık bir köşk arıyorum! ★ Yumurta : «Pitigrilli'nin nefîs bir hikâyesi» ★ Bir yaz faciası : Çok hazin bir zenci hikâyesi.

İmzalar:

Midhat Cemal Kuntay ★ Peyami Safa ★ İsmail Habip Sevük ★ Doğan Nadi ★ Doktor Kemal Saracoğlu ★ Hakkı Süha Gezgin ★ Yusuf Ziya Ortaç ★ Adnan Tahir ★ Kandemir ★ Azize Erten ★ Tevfik Durak.

Silahlara Veda

Yazan: Ernest Hemingway

Bu Amerikan Romancısının şaheseri için, meşhur İngiliz Romancısı Somerset Maughan : «Unutamadığım Roman» diyor!

Türkçeye çeviren : Azize ERTEN

Aydabir'in bu sayısında başladı.

Eşsiz ve rakipsiz mecmua

AYDABİR

Bugün Çıktı

Akbaba

Kız — Avlanmak için biraz havalanmak lâzım galiba!...

6 Temmuz 1953

280